

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
VIDEKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k 50 f.

HÍRDETESEK.

Előzetes példány egyszer 20 fill.
 Helyi közléseknek 15 fillér.
 Nyelvtan ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 557

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Reszvény-
 Társaság.
 József főherczog ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Szombat, augusztus 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolk: A köztisztviselők.
- Az ischli találkozás.
- A nemzetiségek nem blokáznak.
- Királyhalál a kórházban.
- Főirobbant dinamitgyár.
- Két család romlása.
- Ég az aranyégi erdő.
- Ki a főnyeremény?
- Baleset egy vadászaton.
- Steinitzer Kóbi meghalt.
- A véres kard.
- Nyílt levél a főcsei fehér asszonyokhoz.
- A belényesi választás.
- Oh, hadnagy ur!
- Zerkovitz Rudolf — a hegyaljai motoros vezérigazgatója.
- Tárca: Hütlenség. Irta: Lengyel Géza.

A köztisztviselők.

Arad, augusztus 16.

Nemrégiben szemünkbe ötlött egy hír, amely arról szólt, hogy a tisztviselők fizetésének javítására husz millió koronát vettek föl a költségvetésbe s hogy a köztisztviselők szolgálati éveit leszálítják 35 évre. Ez a hír — természetesen — nem a magyar, hanem az osztrák köztisztviselőről szólt. Odaát Ausztriában javították meg a tisztviselők helyzetét, amely pedig előző állapotában is meglehetősen különb volt, mint aminőre a magyar királyi állami hivatalnok urak még csak vágyakoznak. Most Szegeden fog összegyűlni a tiszt-

viselők egyrésze, hogy bajaikat megbeszéljék s sürgős orvoslásra hívják fel a mélyen tisztelt államot.

Hogy mik a magyar köztisztviselők bajai, azzal e helyen fölsőleges untatni az olvasót. Egy pillantás a magyar középosztályra, amelyből a hivatalnokok nagy kontingense kikerül, a legsiralmasabb képet tárja elénk. A köztisztviselő Magyarországon a szó legszomorubb értelmében nyomorog. Nem szólunk most arról, hogy a magyar középosztály gyermekei a hamelni patkányok módjára, még egyre özönlenek a közhivatali pályára, holott az elriasztó példa mindig a szemük előtt van. Ha némi józanabb felfogással rá is szánnák magukat végre arra, hogy derék iparosokká és kereskedőkké váljanak, ez még mindig nem változtatna a köztisztviselők mai helyzetén. Nem az teszi nehezzé, sőt elviselhetetlenné a köztisztviselő életet, hogy sokan vannak, hanem az, hogy végzett munkájuknak nincs megfelelő anyagi rekompenzációja.

Az ipar és kereskedelem örvendetes föllendülése sincs befolyással a fizetésre, ha azt az állam nem emeli. Erre való szándékot pedig az állam nem igen árul el. Az utóbbi években ugyan állandóan felszinen vannak bizonyos fizetésrendezések. Törvényjavaslatok is vannak, sőt visszaható erővel bíró rendeletek is napvilágot látnak, ámde arról nem regél senki, hogy a tisztviselő a fizetésével meg volna elégedve. A hányszor eddig még fizetést emeltek Magyarországon, annak mindig a tisztviselő itta meg a levét. Mert a mit

nyert a vámon, azt biztosan elvesztette a réven.

Szem elől tévesztették s szem elől tévesztik, hogy a fizetésrendezés nem tisztán a fizetésemelés tényében áll. Az egyedüli s domináló szempont: a megélhetési viszonyok mérlegelése vagyis, hogy a tisztviselőnek annyi legyen a jövedelme, hogy az adott viszonyok között meg is tudjon élni.

Csak néhány példát említünk fel. Tudvalevő dolog, hogy a tisztviselő abból a pénzből, amit lakbérilletmény címen huz, megfelelő lakást nem tud kapni. Egy törvényszéki bírónak a lakbére 700 korona, ennyiért azonban pl. Aradon egyáltalában nem kap megfelelő lakást. A legszerényebb igényeket alig kielégítő két szobás lakásért elkérnek 600—650 koronát is. Három-négy szobás lakás már 1000—1100 koronába kerül. Ennyi lakbért pedig a köztisztviselő a rendes viszonyok között már nem kap. Hogy tisztességesen lakhasson, a magából kell pótolni majdnem annyit, mint amennyit a lakbérilletménye kitesz. Miből pótolja? A fizetéséből?

Igaz, hogy a legutóbbi évek ugynevezett fizetésrendezései 20 százalékkal emelték a tisztviselői fizetéseket. Ámde ugyanezen idő alatt csak a husz, tehát a legfontosabb és legszükségesebb élelmiszer majdnem 100 százalékkal emelkedett. A különbözet tehát, amit a tisztviselőnek a fizetésén felül máshonnan kell előteremteni, csak itt 80 százalék.

Nagyrabecsüljük a magyar tisztviselői

Hütlenség.

Irta: Lengyel Géza.

I.

A háziasszonyon pompás kék pongyola omlott végig. A vendégek elragadtatva bókoltak neki, csak Seregi — a milliomos fűszerkereskedő — beszélt zavartalanul, választékos előkelőséggel a maga eseteiről.

— Ez az egyszerű, semmitmondó szürke ruha, amely rajtam van — panaszkodott — nyolcvan forintba került. Igazán borzasztó, hogy polgárembernek ennyit kell költenie. De hát mit csináljak? Olcsóbban nem lehet viselhető ruhához jutni.

Mindenki helybenhagyóan bólintott, a háziasszony udvarias érdeklődéssel vizsgálta a semmitmondó, de drága ruhát.

Seregi tovább beszélt. Egyéb, csudálatos tulajdonságokkal megáldott angol holmiktól, mesébe való nyakkendők és pazar finomságu kalapok beszerzési forrásáról, áráról és a viszontagságokról, amelyekkel az ilyen elsőrangú források felkutatása jár. Sorra kerültek azután lakásberendezésének butoradaratai. Régi becses munkák. Mind az övé és mind egy-egy unikum. Majd az ösök, akiknek homályos, misztikus képei körülveszik az ebédlőjét. Nagybajuszu apák és törekeny, csodaszép asszonyok. Apró gyerekek és tiszteletre méltó matrónák. Utazások is jöttek, mert ez a Seregi csakugyan bejárta a félvilágot és mindenütt látott valami figyelemre

méltót, valami érdekeset. És mindenről pontosan beszámolt. Csak az volt a baj, hogy a sok pazar szórakozás költségeiről sem feledkezett meg soha.

A maliciózus kis Szabónak erről mindig volt egy halk, de gonosz megjegyzése. Ezért szemrenányó pillantás kapott a háziasszonytól. Másoktól is, mert Seregi milliomos volt és kiünő nevelésű ember hírében állott. Soha nem mondott rosszat senkitől. Mindig csak magáról beszélt ugyanis.

A vendégek irigykedve hallgatták és Seregi nagyuri grandezzaival számolt be arról, mennyibe kerül Norderneyben az ózsi barack.

II.

Nyár elején, éjfél tájban a híres Palmakertben ült együtt a legénytársaság. A kert két kopott pálmájáról kapta a nevét. Zajos volt és orfeum játszott benne. Az előadásban családiasan résztvett a nézőközönség is. A legény-társaság vidáman beszélgetett a színpadra, csupán Seregi nyilatkozott most is a legkorrektebb mondatokban a kis kápolnácskáról szóló dal felől. Ez a dal nem tartozott a legerkölcösebbek közé. Aki énekelt, a Népszerű Loló, szintén nem a szenteségéről volt nevezetes. Bár a hangjáról sem. A hanghínyosságait Loló élénk lábmozdulatokkal pótolta. A szeme pedig keresetlen egyszerűséggel fejezte ki érzelmeit.

Utána elaggott attrakciók következtek. Jött az ekvilibrista és miközben három cilinderrel

és öt bottal ejtette bámulatba a közönséget, megeredt az eső. A művész a karmester fejébe hajította az egyik ócska kalapot és a kert fölé hamarosan leeresztettek egy hatalmas ponyvát. Később Loló táncot produkált. Ez a mutatványa sem állott valami szédítő magaslapon. De a tánchoz rózsaszín selyem trikót lehetett felvenni. A trikó remekbe faragott gömbölyű formákat takart. Nem irigy módon. A férfiak égő szemekkel nézték. Seregi azonban a táncot kritizálta, műértően.

Ezek a mozdulatok — szólt határozottan — nehézkesekek, kellemetlenek. A párisi Moulin de la Galette-ban már láttam ezt a táncot, tavaly ősszel. Ugy járta ott egy kecses francia, hogy belé lehetett bolondulni.

Igy beszélt Seregi, de már a főpincérrel tárgyalt és az ilyen tárgyalásnak többnyire szeparé a vége. Most is az volt. Lolóval és sok francia pezsgővel.

III.

A szeparében Seregi tüzesen udvarolt Lolónak és úgy bánt vele, mint egy grófkisasszonnyal szokás. Loló boldog volt és kissé határozott kifejezéseit lehetőleg mérsékelte. Igyekedett igen figyelmesen végighallgatni Seregi lakásberendezéséről szóló előadását. Szakértő megjegyzéseket tett a butorok gondozásáról és ahogy a jó társaságban illik, éléken érklődött Seregi családi viszonyai iránt.

Seregi megvallotta, hogy vőlegény, Loló komolyan gratulált és a menyasszony arckép-

kart, ámde lehetetlen elsurranunk a tény fölött, hogy a magyar állam egyenesen rákényszeríti tisztviselőit, hogy mellékfoglalkozások és ezen a révén mellékjövödelmek után nézzenek. Kénytelenek rá, ha éhen veszni nem akarnak. Azt pedig nem lehet elvitatni, hogy minden kényszerű mellékfoglalkozás a főfoglalkozás rovására megy. A felületesebb hivatali munkáért tehát nem a hivatalnokot, hanem az államot terheli a felelősség sulya!

Az állam szigorú, sőt kérlelhetlen a munka megkövetelésében, de végtelen könnyű lelkiismeretű az elvégzett munka megérdemelt dotálásában. Csak vissza kell emlékezni arra, hogyan teremtette meg az állam a tisztviselők mai szomorú helyzetét.

A Bach-korszak után egymásután csalogatta a kis- és középbirtokosokat, hogy állani hivatalokat fogadjanak el. A legtöbben hazafias kötelességüknek tekintették, hogy az állam felhívásának engedjenek. Hivatalt vállaltak kis dotáció mellett. Amit a dotáció nem fedett, azt pótolták a magukéból, a birtok jövedelméből, amíg futotta. Lassanként eluszott a kis családi vagyon. Ráment a hivatalra. Mikor már nem volt vagyonuk, rászorultak a dotációra, amely azonban maradt a régi s kezdetét vette az adósságcsinálás. A magyar birtokos osztály, amely a hivatalnokok zömét adta, így pusztult ki lassan. Birtoka idegen kézre került s ő megmaradt kis dotációja hivatalnoknak. Az utód már kénytelen volt hivatalt vállalni, mert az volt — vagyon híján, — az egyedüli mód a keresetforrásra, megélhetésre, illetve tengődésre.

Az az osztály, amely állami szolgálatban, az állam fölhevására, az államnak áldozta fel mindenét, megérdemelné, hogy az állam egyszer már kárpótolásokra gondoljon s visszaadja a köztisztviselőknek fizetésemelésben azt, amit közvetve vagy közvetlenül tőlük elvett!

(=)

Az ischli találkozás.

A balkán kérdés.

Ferenc József és Edvárd király.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 16.

Nagy ünnepségek között fogadták Ischlben Edvárd királyt, aki nyaralóhelyén fölkereste a mi uralkodónkat. A külpolitikai tényezők érdeklődése ezzel Ischl felé fordult, mert nyilvánvaló, hogy a találkozó koronás főket az egyszerű udvariassági tényen kívül magasabb cél is vezeti s hogy fontos és Európa sorsára jelentős érdekű kérdések is szóba fognak kerülni az osztrák fürdőhelyen folyó tanácskozáson. Biztos jele ennek az is, hogy Edvárd király magával hozta *Harding* külügyi államtitkáriját is. Milyen kérdések körül fog folyni a tanácskozás, azt természetesen csak találgatni lehet. Bizonyosnak látszik, hogy a tárgyalások előterében elsősorban a Balkán-kérdés fog állani, aminek bizonyossága az is, hogy Edvárd király kíséreléssel azt az angol diplomatát választotta, aki balkáni ügyekben szakértő.

A találkozás céljairól alábbi távirataink számolnak be:

Ischl, augusztus 16. Az ischli találkozás, amely teljesen megfelel az ő felsége és *Edvárd* angol király közötti benső barátságának, alkalmat adott *sir Charles Harding* angol külügyminisztériumi államtitkár helyettesnek, hogy *Aehrenthal* báró külügyminiszterrel, volt pétervári kollégájával találkozók. E két államférfiu eszmecsereje folytán szóba kerültek az aktuális politika összes kérdései és megelégedéssel konstataáltak, hogy Angolország és Magyarország-Ausztria között változatlanul *fönnáll a hagyományos, régi barátság*. Főleg a macedóniai problémát illetően mindkét államférfiu elismerte, hogy az egyetértésben lévő hatalmak által a macedóniai vilájetekben inaugurált és

más hatalmak által támogatott reformáció teljes megegyezésben történik az angol kormány legutóbbi kiellenítésével. Azonos fölfogás volt tapasztalható továbbá abban a kérdésben, mily indítványok teendők a portának és mily megítélés alá esik a macedóniai bandák garázdálkodása.

Berlin, aug. 16. A Berl. Tagbl. az ischli találkozásról a következőket írja: Jól értesült forrásból jelenthetjük, hogy az ischli találkozáson különösen a Balkán-kérdésről lesz szó és pedig első sorban arról az eshetőségről, hogy egy nemzetközi konferenciát kellene összehívni a macedóniai kérdés rendezésére. Magyarország-Ausztria külügyi politikájának intőzője, *Aehrenthal* báró határozottan ellenzi a tervet és bizonyos, hogy Edvárd király előtt és *Harding*-al való tanácskozása folyamán is energikusan meg fogja védeni a maga álláspontját.

Van okunk hinni, hogy az ischli találkozás kedvező fordulatot jelent a macedóniai kérdésben, mert Anglia le fog mondani arról, hogy a balkáni népek bizonyos törekvéseit nyitlan, vagy titokban támogassa.

Bécs, augusztus 16. Ő felsége *sir Charles Harding* államtitkár helyettesnek a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta. Edvárd angol király báró *Aehrenthal* külügyminiszternek a Viktória-rend nagykeresztjét adományozta.

Ischl, augusztus 16. Ma reggel óta szakadó eső esik. A város, mely tegnap derűs ünnepi hangulatban volt, komor képet öltött. Edvárd király tegnap este, mihelyest hazatért, azonnal lefeküdt és ma már reggel nyolc órakor felkeltette magát. Kilenc órakor a közönség gyülekezni kezdett a szálloda előtt, hogy a király elutazásának tanuja legyen. A lakajok nehéz bőrkoffereket és kiegészítőket cipelnek lefelé. A szolgák egyike egy kutyát vezet pórázon. A király éppen most reggelizik. Az előcsarnokban angol detektívek állanak és vizsgál szemmel fürkészik a ki- és bejáró közönséget.

Ischl, augusztus 16. Edvárd királyt *Ferenc József* király és császár a pályaudvarig kísérte. Edvárd király bucsuzása alkalmával ismételve köszönetet mondott a rendkívül szíves fogadtatásért és különös elismerését fejezte ki a közönség szeretetreméltó magatartása miatt.

ről megállapította, hogy nagyon boldogak lesznek. Seregi, akinek eleinte skrupulusai voltak, vajjon szabad-e ilyenkor tisztességes polgári frigy-ről beszélni, hálásan csókolta kezét.

IV.

Egy hét múlva utazott el Seregi rendes nyári világjárására. Utána ment *Loló*. Vele az előrelátó férfit amolyan szerződésféle megállapodást csinált. Egy ucat finom zefirbluzt rendelt neki és négy pompás nyári toalettet. *Loló* ezeket mind magával vitte, ellenben otthon hagyta lelvilági erkölcsait.

Kint, a szokatlan környezetben, a vasuti tabled'note nál és a tengerparti szállók előcsarnokaiban *Loló* diszkrét és finom volt, mint egy angyal. Seregi pedig előkeid, akár egy nagykövet.

És boldog. Egy régi barátjával találkozott kiszállás közben és miután diszkrécióra kérte, ragyogó arccal mondotta neki:

— Most már neki merek menni a házasságnak. Azt hittem, egy hélig sem állom ki, hogy mindig legyen valaki a szobámban. Félttem a családi élettől, a közösségtől. Ezt a társas utazást próbaképpen rendeztem. Kicsit bánt ugyan a lelkiismeret — az ember, mi kor már vőlegény, rendezert nem rendez ilyen kirándulásokat — de majd az esküvő után, az első héten meggyónok mindent a feleségemnek.

A jóbarát sietett megnyugtani.

Seregi tehát megnyugodott és még egy hélig gyönyörben uszva, járta a tengerpartot.

V.

A hetet pezsgős, mámoros éjjel fejezte be. A francia Hotelben magyar cigány játszott. Seregiék pezsgőt ittak, sokat és mint mindig, valahányszor szentimentális hangulat vett erőt, a menyasszonyáról beszélgettek. *Loló*, aki alapjában véve romlatlan kedély volt, nyárspolgári hajlamokkal és a takarékpénztárban harminc ezer korona megtakarított pénzzel, zokogva borult a barátja keblére. Ellátta jó tanácsokkal és lelkére kötötte, hogy szeresse a feleségét. Legyen hozzá finom és nemes. Seregi könyezett. Együtt áradoztak tovább a legbájosabb, legédesebb menyasszony felől.

Még több pezsgő következett. Ilyenkor az ember boldonságokat követ el. Seregiék is halatlan meg gondolatlanságra ragadtatták magukat. A mámor és a szentimentalizmus egy végső rohamában elhatározták, hogy ezentúl hűek lesznek a mit sem sejtő szegény kis menyasszonyhoz.

— Esküdj meg — mondotta Seregi *Loló*-nak. És *Loló* megesküdt.

Seregi pedig azonnal küldött egy táviratot a leánynak. A távirat választékos hangú bizonyítéka volt Seregi rendíthetetlen szerelmének. Szegény menyasszony nem tudta mire vélni, mikor megkapta.

Seregi mindezek után felemelő önérettelt fizetett és a számlát gondosan eltette a tárcájába. Azután kocsiá ülték és kihajtottak a hűs, rózsaszín hajnalba.

VI.

Hűs, rózsaszín volt a hajnal, *Loló* pedig elragadó. Finom, fehér, illatos és mámorral teli. Seregi a haját csókolta és csak akkor döbbent meg, amikor negyedórai kocsizás után elhaló hangon szólt a lány:

— Most pedig gyérünk haza.

— Nem, fiam — felelt Seregi. Te menj haza, én pedig más szobát veszek. Hisz tudod... az eskü...

— Az eskü hűlyeség — felelt *Loló* megdöbbenően brettli stílusban. Be voltunk rugva. És hazamentek.

VII.

Seregi másnap semmire sem emlékezett, csak az esküre. Amelyet gyalázatosan megszegtek. Komoran járkált és keserű szemrehányásokkal illette a leányt. A leány álmosan felelt, a férfi pedig kijelentette, hogy néhány órára visszavonul. Meg fogja gondolni, mi a kötelessége ilyen esetben egy gentlemannek.

És meggondolta. Még aznap hosszú levelet írt a menyasszonyának, kifejtve, hogy a házasság nem neki való intézmény és e szent insitució ellen a tegnapi távirat elküldése és a mai levél közötti időben oly súlyosan vétett, hogy le kell vonnia a konzekvenciákat. A levél egyébként van szerencsémlel kezdődött és kézcsókkal végződött. Belül nagyon finom volt, tarkítva három angol és öt francia idézettel.

Két család romlása.

A gyilkos spiritizmus.

A holt leány szelleme.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16.

Még le sem zárultak az *Eránosz-Gennari* ügy aktái, máris másik eset foglalkoztatja *Kecskemét* város nagyközönségét, melyben ugyancsak a „drága angyal” egyszerre nem is egy, hanem két családot kerített hatalmába, döntött romlásba: egy intelligens öreg házaspárt és ennek egyetlen fiát, aki nemrégiben nősült s ennek ifju, feltűnő szép feleségét.

Az eset a következő:

Évekkel ezelőtt *Sz. M.* nyugalmazott magas állású állami hivatalnok, aki a délvidék egyik nagy városában volt hivatalban, elvesztette feltűnő szép, sugártermetű leányát, *Idát*. A szülők, fiuk távollétében, naphosszat fájlalták kedves leányuk elhunytát, akit 21 éves korában ragadott el a könyörtelen halál s aki, mint híre járt, már menyasszony sorban is volt.

Két évvel ezelőtt megnősült fiuk is, aki egy nagyon kedves, ámbar némileg hisztériára hajló leányt vett feleségül, *A. I. t.* A fiu szintén előkelő állású állami hivatalnok és állomáshelye a délvidék egyik ismertebb városkája.

Valamiképen megismerkedtek másfél évvel ezelőtt egy spiritizmusban jártasabb egyénnel, aki elég lelketlen volt és ezt a szerencsétlen családot, amelyet a leányuk, illetve testvérjük iránti mélyesleges fájdalom már éveken átál nap nap után eléggé tönkretett, beleavatta az asztalkopogtatás és hipnotizmus titkaiba, fényes honorárium fejében. Elhitette a családdal, melyben a „drága angyalon” kívül mind a négy családtag részt vett, hogy elhalt leányuk szelleme megjelen közöttük és elmondja baját, bánatát az ő vigasztalhatatlan hozzátartozóinak.

Es a szeanszok így ötösben nap nap után fényesen sikerültek. Este 6-tól 9-10 óráig. Az asztalkopogtatás is remekül bevált. Hűségesen tolmácsolta a kérdézősködőknek kérdéseit és az elhunyt leány szelleme, amely az asztalkopogtatás előtt kísérteties módon fehér ködruhájában örült táncot lejtett előttük, a kis asztalkán értelmesen válaszolt övéinek.

Rossz szellemük azután megismertette őket a hipnotizmus „csodáival” is. Éppen csak ez hiányzott a lelkileg kimerült, a súlyos idegbetegség felé rohamos gyorsasággal haladó családnak.

Médium pedig kitűnő akadt, a fiatal ember hisztérikus feleségében, akit a szeanszok után órákig faggattak hozzátartozói és sohasem egyébről, mint az elhunyt leányról, az elhalt leány „szellemével”. Valóságos elbeszéléseket, papírlapra leírt történeteket közvetített a szerencsétlen fiatal asszonyka, akinek lelkiállapota ép oly gyorsan sülyedt, mint környezetéé. Eleget volt a férj egy erősebb pillantása és a médium elaludt azonnal s közvetítette a tulvilág üzenetét az ittmaradtakkal.

A titok pár nap alatt pattant ki *Kecskeméten*, ahol az egész család láogatásban volt egyik rokonánál. Már a vendéglátó rokonnak is feltűnt vendégeinek titokzatos sugdosása, sápadt, beesett arcvonásai és ideges magaviselete. Végre tegnapelőtt minden kiderült, amidőn az öreg házaspár az *elmeengesség jelei izesítő módon csaknem egy időben mutatkozni kezdtek.*

Az öreg, intelligens házaspárt a történetek után ma fölszállították a fővárosba, ahová őket a legsúlyosabb idegbeteg: a fiatal, egykor szép asszonyka is, a család médluma követi. Mind-

három családtag állapota annyira súlyos, hogy *kevés a remény a fölépülésükhöz*. A fiatal ember is roppant ideges, izgatott s nem lehetetlen, hogy reá a legutóbbi események is kihatással legyen, csakhamar odakerül ő is az élőhalottak temetőjébe!

A feltűnő, tragikus esetet a családtagok el akarták tussolni, de 2-3 nap alatt széles körökben egyebet sem beszélnek már, mint ennek a két családnak megrázó, szörnyű tragédiáját.

Királyhalál a kórházban.

A Rácfertály gyásza.

Egy darab élet.

Arad, augusztus 16

A Rácfertály szegényebb lett egy érdekes alakkal. Meghalt a *Király bácsi*. Ha másvalaki költözik el az élők sorából, talán fel sem tűnik, hiszen anynyi érdekes alakja van ennek az amugy is érdekes városrésznek. A Király bácsi hiányzik s ez nagyon feltűnő. Igazi neve *Király József* volt. A foglalkozását kissé bajos volna meghatározni. Ott állott naphosszat a zsidó-templomnak a Hai-tér felé néző sarkán a toprongyos, züllött alakok között. Abból tengette a maga és családja életét, hogy nehéz terheket cipelt olcsó pénzért. A tulajdonképeni mestersege a kut-tisztítás volt. Ezt azonban elhagyta, mert nagy kedvelője volt a pálinkának. Nem szabadott többé kutba szállania, mert attól lehetett tartani, hogy egyszer csak végleg lent marad. Így került azután a zsidó-templom mellé a züllött alakok közé.

Ezek között ő képezte az arisztokráciát. Sohasem volt lerongyolódva, mindig tisztán járt s józan perceiben kellemes ember benyomását keltette. Alapjában véve csendes, jómodoru ember volt, aki józanságában érdekes történeteket mesélt katonai koráról züllött társainak.

A pálinka tulságos szeretete vitte Király Józsefet a züllés útjára. Egész napi keresményét a pálinka kimerésekben hagyta s ugyszólván alig evett valamit. A családjával, akármilyen ittas volt is, nagyon jól bánt. Különben sem kötött bele senkibe s ha békében hagyták volna, nem került volna annyiszor a rendőrség börtönébe.

Csak hogy éppen az volt a baj, hogy nem hagyták békében. Estefelé, ha alaposan leitta magát s a falhoz támaszkodva bandukolt hazafelé, az utca gyermekei csapatostul utána mentek és csufot üttek belőle. Az ittas ember egy darabig csak tűrte, hogy gunyolják. Egyszerre azonban hangos sirásra fakadt és szinte könyörögve kiáltotta a vihogó suhancok felé:

— Ne bántatok! Nem látjátok, hogy én vagyok a király! En vagyok Király József, a ti uratok és parancsolótok!

Természetes, hogy a suhancok ilyenkor még inkább ingerelték. Az volt a legnagyobb sértés, ha ezt kiáltották feléje:

— A részeg király! A bolond király!

Ilyenkor ő jöngeni kezdett. Lekapta magáról a derekára csavart kötelet és maga körül csapkodott vele. Azután elesett, a gyerekek köréje csoportosultak, vihogtak, ugráltak és bántották a magával tehetetlen embert, aki nagynehezen feltápaszkodott és a hecc újból kezdődött.

Gyakran olyan ribilliót csapott Király József, ha bántották, hogy az egész utca fekete volt az emberektől. Utóbb már egészen természetes volt a Királyt bántani. Felnőtt emberek is ingerkedtek vele, meg-megráncigálták a ruháját, gáncsot vetettek neki és örömeiket lelték az ittas ember tehetetlen dühöngésében. Ilyenkor pokoli lármát csapott a boldogtalan ember, úgy, hogy a rendőrségnek is közbe kellett lépnie.

Akárhányszor megtörtént, hogy kihozták a vá-

rosházáról a kosarat, hogy beszállítsák vele az ittas embert. Három-négy rendőr is alig birt a robusztus, hatalmas erejű emberrel, aki úgy szétdobálta a rendnek éber őreit, hogy a földön hemperegtek.

— Engem nem lehet bekisérni, mert én vagyok a király! ordította ilyenkor.

Végre nagynehezen mégis megfékeztek a dühöngőt és betették a kosárba, amelyből keserves sirás hallatszott. Másnap reggel, ha józanul kiszabadult a rendőrség pincéjéből, nagyon szégyelte magát az alkoholista. Ekkor első útja a pálinka mérés volt. Restelve mondogatta kollegáinak:

— Már megint be voltam ru. va. Csak pálinka ne volna ezen a bitang világon, mennyivel jobb lenne minden!

S a következő percben már lehajtott egy pohárral. Egyszer megkérdezték tőle, hogy miért iszik. Mereven maga elé nézett, a vállát vonogatta és csendesen mormogta:

— Nem tudom De megkívánom. S azt hiszem, ha egy napig nem innék, meghalnék . . .

Ez a mondása be is vált. Nemrégiben valami súlyos tárgy esett a lábára és beszállították a kórházba. Itt természetesen nem juthatott pálinkához és tegnap délután csakugyan meghalt Király József. A Rácváros tehát szegényebb lett egy érdekes alakkal. Ezentúl már nem lehet hallani a közismert kiáltozást:

— En vagyok a király!

Király bácsi nincs többé . . .

A nemzetiségiek nem bicskáznak

Csak érvekkel harcolnak.

Goldis válasza Achim Andrásnak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

Az *Aradi Közlöny* egyik munkatársának *Achim L. András* volt országgyűlési képviselővel folytatott és tegnapi lapunkban közölt beszélgetése során a parasztpárt vezére azt a kijelentést tette, hogy a nemzetiségi képviselők *egyénilag gyávák*. Tudósítónk ma fölkereste *Goldis László* román nemzetiségi képviselőt és megkérdezte, hogy mi a megjegyzése volt képviselőtársának lapunkban közölt fejtegetéseire?

Goldis László munkatársunknak a következő választ mondta tollba:

Tiszteletreméltó *Achim L. András* volt országgyűlési képviselő ur azon nézetének adott kifejezést, hogy a nemzetiségi képviselők őszi parlamenti küzdelméről nem sokat méltóztatik remélni, mivelhogy ezek a képviselők bizony egyénilag gyávák. Már tudniillik *Achim András* uram nem gyáva, mert bizony ő a csizmaszárban hordja a debreceni bicskát s belédőfi *Somogyi Aladár* tisztelt képviselő társunkba, ha *András* barátunkkal kötekedni merészelne.

Nem tagadom, élénk meglepetést keltett *Achim* volt tisztelt képviselőtársamnak a parlamenti működéséről kifejtett eszmemenete. Én eddig azon szerény meggyőződésben voltam, hogy a képviselőket azért küldik fel az országgyűlésre, hogy ottan komoly tanulmányaik útján szerzett meggyőződésükért a tudomány, a logika és az ékesszólás fegyverével szálljanak sikra s a legtávolabbi sejtelmem sem volt arról, hogy a parlamenti működés egyik legfontosabb faktora a csizmaszárba rejtett *debreceni bicska és a hősies verekedés*.

A nemzetiségi párt mindenestül megfontolás tárgyává fogja tenni *Achim Andrásnak* elvi kijelentéseit s összevetve azt a *Somogyi*

Aladárnak tényleges parlamenti működésével, nincsen kizárva annak lehetősége, hogy Áchim Andrásnak igazat fog adni s be fogja ismerni azt, hogy *Magyarország mai parlamentjében többet ér egy bicska, mint tíz kötet érv.*

Ennek a beismerésnek azonban semmi esetre sem az lesz a következménye, hogy mi nemzetiégi képviselők, — ezentúl itthon hagyjuk az érveinket s ezek helyett bicskákkal töltjük meg a zsebeinket, — mivelhogy közöttünk csizmában csak *Mrksics* Jásó kedves barátom jár, — hanem ennek természetes következménye csak az lehet, hogy le fogunk mondani mandátumunkról s a tizenhárom román képviselő helyett *felküldünk 14 markos bokszegei legényt.* Akkorára talán Áchim barátom is újra b-jut a parlamentbe s aztán „most gyere Aladár“, rendezhetnek majd olyan hatalmas verekedést, hogy attól mindjárt le fognak szállni az élelmi cikkek árai s boldog lesz magyar, román, német, szerb és tót nép széles e hazán. Sőt talán ilyenképen megszűnik a horvát viszály is, lesz önálló vámtérület s több ilyen hasonló jó. Csak meg ne bicsakoljon a debreceni bicska, azt a teremburáját.

Ez volt *Goldis* László válasza Áchim L. Andrásnak a nemzetiégi képviselők bátorságáról nyilvánított vétekedésére.

Felrobbant dinamitgyár.

Pusztító légnyomás.

Tizenöt halott, nyolcvan sebesült.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16.

Mecklenburg-Schwerin nagyhercegség egy kis városkájában, az Elbe folyó melletti *Dömitz*-ben levő dinamit-gyár, amely már több év óta van üzemben, tegnap légberöppent. Eddig nyolcvan halottja és súlyosan sebesültje van a robbanásnak. Jóllehet a gyár a városon kívül van, mégis a táviratok szerint, a városban is jelentékeny kárt okozott a robbanás. A lakosoknak megparancsolták, hogy a lakásokat ürítsék ki. Szerencsére szélesend uralkodott, úgy, hogy a robbanás következtében beállott tűzveszély terjedésétől nincs mit tartaniok.

A borzalmas szerencsétlenségről a következő táviratok érkeztek:

Berlin, augusztus 16. *Dömitz*-ből a következőket jelentik a katasztrófáról: A Dr. R. Nahmsen et Co. féle dinamitgyár ma reggel háromnegyed hét órakor *felrobbant.* Az első robbanás az anyagraktárban történt, ahol a gyártásra az előkészületeket teszik meg. Az első robbanást rövid idő alatt még három követte. Fél kilenc órakor történt az utolsó, leg-hatalmasabb robbanás. Minthogy újabb robbanásoktól tartottak, megparancsolták a lakosoknak, hogy lakásaikat ürítsék ki.

A gyár teljesen lángban áll, kivéve a raktárépületeket, amelyekben elszigetelten kész dinamit van felhalmozva. Itt csak az esetben volna veszély, ha szél állana be, ami a lángokat a raktárak felé terelné. A robbanás és az erős légnyomás következtében nemcsak a városban, de a környéken is az összes ablakok *bezuzódtak.* Több háztetőt egyszerűen elsepert a robbanás.

Mindjárt az első robbanás után a munkások, amennyire lehetséges volt, menekültek a gyár területéről. Sokan közülük kisebb nagyobb zuzódást és égési sebeket szenvedtek a szerteugró üveg-szilánkoktól. A robbanás következté-

ben lehetetlen a gyár közelébe jutni, úgy hogy az oltásról egyelőre lemondtak.

A súlyosan sebesültek száma 20, a könnyebb sebesülteké 60. A csendőrség és rendőrség a gyár körül nagy terjedelemben betiltotta a közlekedést. Délben 1 órakor városi kikiáltók adták tudtul a lakosságnak, hogy a veszély elmúlt és bár újabb robbanástól nincs mit tartaniok, az ablakokat és ajtókat nyitva kell hagyni. Erre a lakosság nagy része vissza tért lakásába, az üzletek azonban zárva vannak. A város kórháza megtelt.

Dömitz, augusztus 16. A ma reggeli robbanás következtében az eddigi megállapítások szerint 80 ember sebesült meg és valószínűleg több halott is van. A gyár égése még egyre tart.

Dömitz, augusztus 16. Délben tíz órakor. Megállapították, hogy a robbanás az anyagraktárban történt. Súlyosan hét, könnyebben husz ember sérült meg.

Dömitz, augusztus 16. Este hét órakor. Eddig 12 halottat találtak. A sérültek száma 40.

Dömitz, augusztus 16. Egy szemtanú a hatalmas robbanásról a következőket mondotta:

— Tanuja voltam a borzalmas robbanásnak, amely oly irtózatossá hatott, hogy néhány percre egészen elvesztettem a hangomat. Az első pillanatban azt hittem, hogy földrengés van, mert a föld észrevehetően megingott, s a házak elmozdulni látszottak helyükből. A föld rengése olyan hatalmas volt, hogy a 14 kilométer távolságban levő *Konopban* is megéreztek s a templomban az összes ablakrákák kiestek.

MULATSÁGOK.

(=) A gurahonci önkéntes tűzoltó egyesület 1907. évi augusztus hó 20-án fenállásának 16 ik és újjászervezésének második évfordulója alkalmával a „Hungária“ szálló termeiben zártkörű táncvigalmat rendez. A tiszta jövedelmet a rendezőség a nyomó tömlők beszerzésére fordítja.

Kié a főnyeremény?

Két nyerő egyszerre.

Egy aradi varrónó pöre.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16.

Hat héttel ezelőtt részletesen írtunk arról a sorsjegy-főnyereményről, amely a temesvári Fehér Kereszt-egyesület sorsjegyeinek huzása alkalmával Temesvárott és *Aradon* szenzációt keltett. A temesvári Fehér Kereszt-egyesület képeslevelezőlap sorsjegyeinek huzása tudvalevőleg júniusban volt s nagy meglepetéssel végződött. A sorsjegylevelezőlap főnyereményéért ugyanis két nyerő is jelentkezett egy és ugyanazon számú sorsjeggyel: egy temesvári fiatalember és egy aradi varrónó is. A főnyereményből kifolyólag ennél fogva polgári és büntetőpe-rek keletkeztek.

Az érdekes sorsjegyfőnyeremény részletei a következők voltak:

A temesvári Fehér Kereszt egyesületnek képeslevelezőlap-sorsjátéka, melynek június hó 10-én volt a huzása, a huszezer koronás főnyereményt a 234807. számú sorsjegy nyerte. Napok multak el anélkül, hogy a sorsjegy tulajdonosa jelentkezett volna. Nemsokára azonban egy *Heim* László nevű fiatalember jelentkezett a sorsjeggyel, hogy a reá esett főnyereményt átvegye. *Heim* előadta, hogy a sorsjegyet ez évi április hó 20-án vette a józsefvárosi pályaudvar portásánál. Betekintettek a könyvekbe s

onnan kiviláglott, hogy a 234807. számú sorsjegy tényleg az említett portásnál volt eladásra. Ezzel az ügy el volt intézve és *Heim* László, illetőleg egy fiatal leány, akinek *Heim* annak idején a képes lapot elküldte, akadálytalanul megkapta a főnyereményt. Nagy volt tehát az egyesület meglepetése, amikor pár nap mulva *Janszky* Erzsébet nevű aradi varrónó ügyvédje kíséretében megjelent a vezetőségél s ugyancsak egy 234807. sz. képeslapos sorsjegyet mutatott fel, követelve a főnyeremény kiutalását. Világos volt, hogy baj van a dologban, mint-hogy a sorsjegyeket megérkezésük alkalmával megvizsgálták s minden számot külön ellenőriztek. A 200.000—300.000 ig terjedő sorozat, melynek egyik száma a nyertes sorsjegy. *Mosinger* zágrábi cégnél gyártatott, ami a *Heim* által felmutatott kártyán fel is volt tüntetve. Megnézték a *Janszky* által felmutatott kártyát is és erről kisült, hogy a kártya nem *Mosinger*nél, hanem egy budapesti cégnél készült. Kétségtelen volt tehát, hogy a *Janszky* által prezentált kártyán a szám hamisítva volt, amely feltevést megerősítette az a körülmény is, hogy *Janszky* kártyáján a 234807. szám első részlete, a 234, magasabban áll, mint a 807, holott minden kártyán a számok egyenes vonalban állanak. Az egyesület igazgatósága ezért az ismeretlen tettes ellen megtette a följelentést csalás miatt.

A kir. ügyészség megindította a nyomozást s a *Janszky* Erzsébet birtokában levő nyerőszámú sorsjegy bűnjelkét lefoglaltatott s a sorsjegy birtokosa annak holszerzésére nézve kihallgattatván, azt adta elő, hogy azt a múlt évi október 1-ső vasárnapján *Mária-radnán* a templomból kijövet egy 18—20 év körüli mozgóárustól vette.

A budapesti nyomdai műintézet igazgatója és művezetője a sorsjegy megvizsgálása után kijelentették, hogy a sorsjegy náluk készült ugyan, de az azon levő számok hamisak, mert a számokat valaki jogosulatlanul nyomta rá az üres levelezőlapra.

Hogy ki a hamisítás tettese és hamisítás céljából ki és mi módon csejt el számozatlan kártyát s mi módon hozta azt forgalomba, a nyomozás során nem volt megállapítható s e részben közelebbi adatok hiányában eredmény a nyomozás folytatásától sem remélhető.

Az ügyészség így — amint *Temesvárról* jelentik — megszüntető határozatot hozott ez ügyben, mivel a feljelentő egyesület maga sem állítja, hogy *Janszky* Erzsébet maga hamisította volna a sorsjegyet, vagy azt, mint ilyen tudva szerezte volna meg s akarta volna érvényesíteni, tehát büncselekmény gyanúja nem forog fenn, a nyomozást meg kellett szüntetni. A lefoglalt sorsjegy tekintetében a feaforgó vitás igények érvényesítése polgári pöruttra tartozván, a sorsjegyet *Janszky* Erzsébetnek, a jogszerű birtokosnak visszaadni rendelte.

TANÜGY.

(—) Pályázat tandíjmentességre. Az aradvárosi felső kereskedelmi iskolánál az 1907—8-iki tanév kezdetével az alólírott kereskedelmi és iparkamara által tett alapítvány értelmében egy tandíjmentes hely lévén betöltendő, felhívatnak tehát mindazon kamara-kerületbeli szegénysorsu kereskedők és iparosoknak szorgalmas, jó előmenetelű, kereskedelmi iskolai, vagy a kereskedelmi iskolába lépni kívánó fiai, kik a kedvezményt elnyerni óhajtják, hogy iskolai és vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket az alólírott kereskedelmi és iparkamarához f. é. augusztus hó 28-ikáig nyujtsák be.

Steinitzer Kóbi meghalt.

Polónyi Géza sógora.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

Meghalt egy hetvenesztendős gyerek, egy ezüstös fejű, jó fiu. A gyerekkornak tisztaságát, naiv, áttetsző gondolkodását és va. szivűségét aligha őrizte valaki olyan hosszú időn át olyan romlatlanul, mint ő. A sors kedvezéséből a kenyér gondjai nem nehezültek rá, és ő ennek helyébe nem keresett egyéb gondokat, mint a minőket a hiúság, a gazdagodás tehetetlensége, az ambíciók szereznek a nyughatatlan vérű embereknek. Az édes anyja mellett, akihez deres fővel is ugyanaz a becéző szeretet fűzte, mint a kisedeket, a maga egyszerű legény-lakásában, és mindennapos sétái között szinte elzártan élt a világ zürzavarában, elszigetelten az emberi durvaságoktól, az érvényesülést, az élvezeteket hajszólo nagy túlekedésében. Hihetetlen egyszerűséggel élt; nem költött el egy évben többet háromszáz forintnál, és nem hitte, hogy jobb élet, nagyobb boldogság is lehet az övénel.

A nevezetes halott: *Steinitzer Kóbi*. Másnál, a mikor a halál rettenetes komolyságával lesz aktuálissá, ez a komolyság a rendes polgári név kiírását követeli, s nem a becéző név használatát, a melyben talán egy kevés mosolyt derítő is van. De érezzük, hogy azt leírván: *Steinitzer Jakab Pál* polgártársunk meghalt — hűtelenek lennénk ahhoz a szeretetreméltó, s az egész város által becézett fogalomhoz, a kit ma koporsóba tettek: *Steinitzer Kóbi*hoz.

A *Steinitzer*-család.

Arad egyik nagy családjának volt az ivadéka. Azon családok közül való ez, amelyek Arad ősiségét formálják. A régi, német, iparos városból való törzsökös familiák ezek, akik az utódokra hagyták a szülőhelyhez való ragaszkodást, s akik e nagy ragaszkodásban csöndes munkával dolgoztak a polgár-város fejlesztésén, gyarapításán. A *Steinitzer* család ilyen. Annyira Aradhoz nőtt, s a tagjai annyira ide voltak kötve, hogy a tőlük távol élő emberek között is akárhányan az utolsó izzig tudják a *Steinitzer*-család leszármazó fáját. Két testvér volt a család őse: *Steinitzer Jakab* és *Steinitzer Farkas*. Az utóbbinak leszármazói közül az utóbbi években haltak meg: *Steinitzer Károly* törvényszéki bíró, *Steinitzer Félix*, az aradi ügyvédi kamara titkára, s legutóbb *Tanfű Gusztáv* miniszteri tanácsos. *Steinitzer Kóbi* *Steinitzer Jakab*nak volt az unokája. Apja *Steinitzer Pál* aradi mézesbábos volt, akinek három fia született: *Jakab*, a most elhunyt legidősebb fiu, *Imre* és *József*, továbbá két leány, akik közül az egyik *Polónyi Géza* volt igazságügyminiszternek, a másik *Veres Károly* szegedi ítélőtáblai bírónak a felesége.

Steinitzer Kóbi előbb az apja mesterségét vette át. A *Deák Ferenc* utcában, a jelenlegi *Kallap* féle mézesbábos üzlet helyén volt a boltjuk, ez előbbi az övékének folytatása. Körülbelül negyven-negyvenöt év előtt visszavonult az üzletől, s azóta az édes anyja mellett, zavaralan magánosságban élt a városházával szemben lévő házuk első emeletén.

Egy egyszerű élet.

Mindenképen érdekes élet volt ez. Az *Anatol France* öreg tudósa, *Bonnard Sylvestre* élt ilyen halálig tartó gyermekkorban. Az *Anatol France* hőse a tudományban felejtett el meg-

öregedni. *Steinitzer Kóbi* pedig az anyja tiszteletében. Akik négy-öt éve látták őket, — mint ha csak egy tiz éves fiut láttak volna, amint iskola után az anyjának kezét csókol.

Nem is nősült meg soha. Az anyja, mikor ezt előtte firtatták, a régi tréfával magyarázta ki:

— A mig másnak felesége van, a *Kóbi* nem nősül.

A *Kóbi*! Még egy fehér pille fejét se tudta volna elcsavarni, nem hogy egy asszonyét.

Mindössze is két szenvedélye volt: a sétameg a pipa. Hajnali négy órakor már az utcán volt, s megkezdte a körutat. A korábbi években egy hűséges társa volt neki abban a távgyaloglásban, amelyet ők sétának neveztek: *Nyáry Béla*, a nyugalmazott alkapitány. Minda ketten roppant pontosak voltak, s ha *Steinitzer Kóbi* negyed ötkor talált jönni, a kapitány megfenyegette:

— Elkésztetted kegyed, mi? Talán soká bóbiskoltunk az ágyban mi?

A séta többnyire a nagyerdő alá vezetett, néha a ligeten át, meg vissza. Azután *Steinitzer Kóbi* még külön lement a *Demeter*-utcába, *Józsi* fivéréhez, aki, úgy mondják, ott valóságos remete-életet él. *Mindössze* akkor jött be a városba, amikor az új minorita templom fölépült. Meg akarta egyszer nézni, mert egyszer a régi templomot is látta.

A sétához tartozott, nyári időben, a fürdés. Ő, meg *Nyári* voltak a boldogult *Grünbergernek* legkorábbi vendégei. Nemcsak úgy legkorábbiak, hogy már virradatkor ott voltak, de ugyis, hogy már május végén, amikor a fürdő tütajok alighogy átmedvesedtek, már benn ültek a vízben.

A pipázása pedig eleven cáfolata volt az antinikoinisták, antifumisták elveinek. Hetvenesztendős lett s a pipa nem ártott meg neki. Az igaz, hogy egyébként igen céltudatosan élt. Naponta kétszer étkezett; se reggeli, se oszonna nem volt nála szokásban. Kellő pihenővel, minden izgalom nélkül: így élt.

Polónyi sógora.

Öregkorára az lett a nevezetessége, hogy a *Polónyi Géza* sógora volt. Amikor *Polónyi* a sógora lett, még nem volt nevezetes ember. A későbbi igazságügyminiszter akkor fiatal fiskális volt. A császárfürdői bálakon (híresek voltak azok akkor!) ismerkedett meg *Steinitzer Annával* s megkérte. A házasságuk első évében a *Kigyó* téren laktak, három szobás lakásban, amelyből két szoba az iroda volt.

Később *Polónyi* politikussá híresedett s mikor a függetlenségi pártban vezető szerephez jutott, *Steinitzer Kóbi* is büszke lett a sógorára. Gyakran megesett, hogy *Polónyit*, mikor hozzájuk lejött látogatónak, az újságírók megintervjuolták. Csöndes tisztelettel hallgatta, amikor *Polónyi* az ország dolgairól nyilatkozott s rendkívül helyeslően szolt közbe:

— Persze: hiszen ez természetes!

Rendkívül sokat tartott *Polónyiról*.

— A *Géza* — mondta — a világ egyik legokosabb embere! . . .

Őt nem is olyan nagyon lepte meg, amikor igazságügyminiszterré lett. De azért boldogan fogadta a gratulációkat, amelyek ekkor özönével érték. Annál inkább bántották azok a támadások, amelyek sógorát bizony szaporán érték. Elszörnyűködve olvasta az újságokat. *Bake Erzsí* . . . *Schönbergerné* . . . ilyen olyan fiskális:

— Gyalázat, ilyen föltenni a *Gézáról*!

Steinitzer Kóbi a maga romlatlanságában mindenkiről szívesebben hitte el a jót, mint a rosszat. Különösen az ő sógoráról, akire olyan büszke volt!

A sógora a dicsőség mellett kellemetlenséghez is juttatta. Az igazságügyminiszter sógorához sűrűen jöttek, hogy *Polónyinnál* protekciót szerezzen nekik:

— *Kóbi* bácsinak egy szavába kerül . . .

Steinitzer Kóbi dühösen utasította el ezeket. Történelmi tény, hogy egyetlen egyszer, senki érdekében se vállalt közbenjárást *Polónyinnál*. S az elutasítást ez a — néha kimondott, néha csak gondolt — megjegyzés kísérette:

— És különben ő sokkal igazságosabb ember, hogy sem protekcióra adna. Hiába is kérném . . .

A világ, a közvélemény *Polónyi Gézára* nézve nem volt vele egy véleményen s ez *Kóbit* szomorította. Neki, aki addig minden izgalomtól védetten élt, ez a bosszuság talán sietette is a halálát. *Polónyi*, a viharedzett, semmibe se vette a támadásokat, de a *Steinitzer Kóbit* megviselték.

Néhány év előtt nagyobb szomorúság is érte: édes anyja meghalt. A nagy fiura megrendítő volt ez a csapás. Hatvannyolc éves korában kezdte először érezni az egyedülvalóságot . . .

Szép élet. Szép halál.

A milyen szép, csöndes volt az élete, olyan szelíden, figyelmesen bánt vele a halál.

Nyolc nap előtt lement *Köröskényre*, *Polónyi Géza* birtokára. Igen kedves élet folyik ott. A napokban küldtek egy aradi ismerősüknek onnét egy képes lapot, amelyen a volt igazságügyminiszter csolnakban ül és halászik. *Steinitzer Kóbi* sz éjjel, *Köröskényen* meghalt. Álmában, szenvedés nélkül érte a halál. Régi érzelmesedése volt, s ez okozta a váratlan halálát. Szép halál volt: semmi vívódás, az elmulás gondolatának gyötrődése nélkül; átaludt a semmiségbe.

Holttestét Aradra hozzák, s valószínűleg vasárnap temetik el. Tekintélyes vagyon maradt utána, amelyet, ha végrendeletben másként nem intézkedett, valószínűleg a nőtestvérei örökölnek.

Olyan volt az emberek között, mint az országok között *Szajc*, vagy pedig a kis olasz köztársaságok. Nem bántott senkit, őt se bántotta senki. És mindenki megsajnálja a pörge kalapot, rövid, *Garibaldi* szakállas, életvidám arcu öregot, az agglegények legidősebbjét és legboldogabbját.

A véres kard.

Megint katonai affér.

„Maga nekem igen fiatal!”

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 16

Egy felkapott és országszerte használt szállóige miatt tegnap este véres katonai affér volt *Lőcsén*. Két hősködő és valóban nagyon fiatal hadnagy összevagdalt egy rendőrtisztviselőt, aki állítólag elfeledkezett nekik bemutatkozni.

A legujabb katonai botrány. — amelyet *Lőcsén* nagyon elítélnek — bizonyára igen sok katonaságellenes irást fog a tollforgató emberekből kiváltani — eredménytelenül. Az ilyen afférek az év különböző szakáiban itt, vagy ott szinte számtani pontossággal bekövetkeznek, anélkül, hogy a miattuk felzuduló közvélemény a legkisebb pozitív eredményre jutna. A mig a hadnagy urak felettes hatósága a polgárságon ejtett sérelmekért példás büntetést nem szab a hetvenkedőkre, kárba veszett dolog minden szó

és minden betű. Akkor, de csak akkor t lán megrikkulnának az ugynevezett katona-afférek.

A lőcsei esetről szóló távirati tudósításunk a következő:

A lőcsei Keller-szálló előtt tegnap este katonai botrány történt, amelynek szereplői: két lőcsei katonatiszt és a lőcsei polgármester fia. A katonatisztok: *Richter* és *Jahn* hadnagyok este fél 9 órakor éppen a szálló előtt beszélgettek Keller vendéglőssel, mikor *Kaynar* Vilmos, rendőrtisztviselő, a lőcsei polgármester fia odaérkezett Valami beszélni valója volt a vendéglőssel, s miután nem győzte bevárni, míg a tisztok letárgyalják vele a dolgukat, odament hozzájuk, s elszólitotta a szálló tulajdonosát.

— E pillanatban *Richter* hadnagy durván rárivált a fiatalemberre.

— Lehetne önben annyi tisztesség, hogy előbb bemutatja magát, ha itt beszélni akar.

A rendőrtisztviselőt igen bántotta az udvariatlan rendreutasítás, s látva a hadnagy kipirult, dühös arcát, fitymálva vágott vissza:

— *Hallja, maga nekem nagyon fiatal!*

Az immár szállóigévé lett néhány szó teljesen kihozta sodrából *Richter* hadnagyot, aki kardot rántott s fejbe vágta vele *Kaynar* Vilmost. A vágás egészen a csontig ért s a szerencsétlen embert egy pillanat alatt elöntötte a vér. A hadnagy ennek dacára *másodszor is sújtott*, s a csapás most már a rendőrtisztviselő karját érte, aki egyéb eszköz hiányában a karjával védte ki a fejére mért ütést. *Jahn* hadnagy társával egyidejűleg szintén kardot rántott s kivont karddal vigyázott, hogy az összesereglett közönség bele ne avatkozhasék bajtársa dolgába.

Mikor a fiatalember a sok vérvesztéstől összeesett, a hadnagyok visszadugták kardjait hüvelyekbe s gyorsan távoztak. A hirtelen távozásnak főleg az volt az oka, mert a szálló előtt összegyűlt emberek fenyegetőleg viselkedtek velök szemben s ha még kellő időben el nem mennek, bizonyára el is verik őket.

Ezután a sebesült rendőrtisztviselő segélyre siettek, akit egy kocsiba ültettek s a kórházba szállították. Az orvosok azonnal megvizsgálták sebeit s megállapították, hogy azok *főlöttebb veszedelmesek*. Különösen súlyos a fejséb, mert a kard a koponyacsontot behatította.

A legújabb katona affér Lőcsén óriási izgalmat okozott. Mindenki elítéli a virtuskodó hadnagyokat, s a részvét teljes mértékben irányul a megsebesült fiatalember és családja felé.

Bár az egész város fenyegető magatartást foglalt el a vérengző tisztekkel szemben, ezek *egy óra múlva ismét megjelentek a Keller szálló éttermében s nyugodtan megvacsoráztak*. Tüntető magatartásuk nagy megbotránkozást okozott az étterem vendégei között.

Késő éjjel táviratozzák, hogy *Kaynar* Vilmos állapota válságosra fordult.

A *Richter* és *Jahn* hadnagyok által okozott katonai botrány szülte elkeseredett hangulatot legjobban a városi tanácsnak ma délelőtt tartott rendkívüli ülése jellemzi. A városi tanács *legnagyobb megbotránkozásának adott kifejezést* a két tiszt eljárása felett. A város hivatalos körei s a város előkelő társadalmának azok a tagjai, akiket a lőcsei tisztikar a király nevenapja alkalmával tartandó díszbédre meghívott, ma valamennyien *visszaküldték* a meghívójukat.

Nyilt levél

a lőcsei fehér asszonyokhoz.

*

Mélyen tisztelt hölgyeim,

önök minden valószínűség szerint nem fogják olvasni ezeket a sorokat és ha mégis olvasnák, mosolyogva fogják félretenni őket. Önök ott Lőcsén most fő öttebb fel vannak ugyan háborodva azon súlyos és megvetendő brutalitás miatt, amelyet két fegyveres egyén egy fegyvertelen emberrel szemben elkövetett, de azért, tisztelt fehér hölgyeim, egy pillanatra sem jutott még eszükbe, hogy ebben a brutalitásban nemcsak ama két fegyveres egyén bűnös. Bűnösök önök is, bűnösök vagyunk mi, Lőcsétől teljesen távolálló emberek is, bűnös az egész polgári társadalom. Igen hölgyeim, ne legyünk szemforgatók, hanem valljuk meg nyíltan és higgadtan, hogy a bűnösebbek mi vagyunk és nem ama két fegyveres egyén.

Ime, hölgyeim, valamennyien szenteskedve fordulunk el a társadalom tisztessége nevében olyan emberektől, akik nyilvánossági joggal fe'ruházott utonállókka, avagy gyilkosokkal barátkoznak, őket bajtársaiknak ismerik. Valóban az ilyesmi legalább is illetlenség. Viszont valamennyien nagy lelkesedéssel ápoljuk a katonaság és a polgárság közötti ugynevezett jó viszonyt, holott ez a jó viszony évente több ízben összevagdalt polgáremberekben csucsosodik ki. Nemde, hölgyeim, ha két fegyveres egy fegyvertelen ember életére támad azt a törvény legalább is gyilkosság kísérletének minősíti? És mi mégis kéjelegve ápoljuk a jó viszonyt olyan emberekkel, akik bajtársuknak ismerik a gyilkos merénylőt. És nem jut eszünkbe a társadalom tisztessége.

Tisztelt fehér hölgyeim, ismerjük el, hogy katonáék között nagyon derék, nagyon jóra való, sőt többnyire derék és jóra való emberek vannak, akik nem tehetnek róla, hogy a soraikban néhány éretlen ifju is akad. De viszont állapítsuk meg, hogy még sohasem volt kardaffér, amelyben katonaeoer a polgárok pártjára helyezkedett volna, noha nyilvánvaló, hogy az ezrekre menő esetekben egyetlenegyszer mégis a polgárok részén volt az igazság. Mi tehát igen ferde helyzetben vagyunk, nagyon tisztelt fehér hölgyeim. Tudjuk, hogy a legderékabb katona is elfogult, de mi nem akarunk hasonló bűnbe esni s éppen ezért elfeledkezünk a fentebb említett társadalom tisztességéről, amelynek nevében polgáremberekkel szemben mindig készek vagyunk a társadalmi bojkott terére lépni, ha az illetők utonállókka cimborálnak. Pedig az eset ugyanaz.

Nagyon tisztelt hölgyeim, a legbűnösebbek mindenesetre önök. Mert önök ismerik a maguk nagy hatalmát, a fegyverrel le nem győzhető, — önök maguk is a polgársággal éreznek, de azért legbájosabb mosolyaikat mégis angyalbőrös urakra vesztegetik. Önök tudják, hogy a hölgyek bojkottja jobban fáj minden másnál, de a kardcsörömpölésre mégis megilletődnek. És hozzászoktatják az ifju és esetleg egészen zöld hadnagyoskákat az egyetlen hódításhoz, amelyre képesek. És az ifju és esetleg egészen zöld hadnagyok hódító mivoltukat a férfienemre is ki akarják terjeszteni. És kész az affér.

Hanem ha önök most ott, Lőcsén a sarkukra állanak és mindaddig nem eresztenének közel magukhoz katonát, amíg a polgári társadalom elégtételt nem kap: igen tisztelt fehér hölgyeim, én azt hiszem, önök győznének. Mert méltóztatik tudni, a nők még a háromszor szent *Dienstreglamánál* és a bajtársi szolidaritásnál is erősebbek.

A férfiak majd csak elvégzik a maguk dolgát De önök, tisztelt hölgyeim, önök szüntessék be a mosolyt és minden járulékat. És akkor győzni fognak. Mert önök nélkül még a katonák sem élhetnek.

Igaz, hogy ők segíthetnek magukon. Athelyezik a garnizónt máshová. Ennek folytán hiábavaló az egész tanács: önök tovább is mosolyogni fognak

Stillet.

Baleset egy vadászaton.

Vad helyett szolgabíró löttek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

A városi ember a rekkonő hőségben sárga irigységgel gondol a jó falusiakra, akiknek nem kell a nap sugarak hevéből cseppfolyóssá olvadt *elsőminőségű* aszfalton járni, akik ha port is nyelnek legalább falun teszik azt. A városi halandó leginkább azokat a falusiakat irigyl, akiknek zöldjük van s akik ebben a zöldben a vadászat nemes sportját üzhetik. Ebben a tekintetben irigylésre méltó emberek voltak tegnapig az *eleki* járás urai. Azért mondjuk, hogy tegnapig, mert ma már nem azok. Az alábbi sorokból különben ki fog tűnni, hogy miért nem lehet s nem is illő irigyelni többé az eleki járás urait.

Tegnap *Nagy Boldogasszony-napja* lévén, a járási közigazgatás szünetelt. A közigazgatási szünapokon a járás urai különböző mulatságokat szoktak rendezni, hogy a jót összekössék a kellemessel. Az eleki járásban a leggyakoribb mulatság a vadászatok szoktak lenni. Aki valaha folytatta *Nimród* mesterségét, az tudja, hogy milyen gyönyörűség a vadászat. Kora reggel kelnek fel az urak; fegyvert, elemóziás táskát akasztanak vállukra és kimennek az erdőnek elnevezett zöldbe, ahol néha órák hosszat várnak boldog izgatottsággal a vadra, hogy fegyverük csöve elő kerüljön.

Goldis János nagypéli községi jegyző rendezett tegnap a nagypéli cserjésben vadászatot, amelyben résztvettek *Mladin* Miklós eleki főszolgabíró, *Fülöp* Lajos dr. eleki szolgabíró és még számosan a járás urai közül. A vadászat a legjobb hangulatban kezdődött, de az epedve várt vadak nem jelentkeztek. Mintha nem lett volna kedvük ebben a nagy melegben elhagyni a rejtekhelyüket. Elég az hozzá, hogy a vadászok egyetlen vadat sem ejtettek el, ami szakkifejezéssel élve: határtalan *pech* volt.

Az urak azonban nem adták fel a reményt és kitartással hajszolták fel tovább a cserjést. Vad azonban még mindig nem jelentkezett. Hogy a vadászat sikertelensége miatt kiben volt a hiba: a vadászokban, vagy a vadakban, azt nem lehetett megállapítani.

Az eredménytelen vadászat kevés hiba, hogy végzetes balesettel nem végződött. A különböző irányokban felállított *Nimródok* saszemekkel figyeltek minden bokorra. Ha a galyak megrezentek, óvatosan kapták fel fegyverüket, hogy a kiugró vadat lepuffantsák. Egyszerre az egyik bokor megmozdult és egy lövés dördült el. Ugyanebben a pillanatban a

cserjés csendjét olyan ordítás verte fel, amely hasonlított a megsebzett ember kiáltásához. Az urak odarohantak, amerről az ordítás hallatszott és ott találták egy bokor tövében Fülöp Lajos dr. szolgabíró a földön fekvé s testéből több helyütt *vér patakzott elő*.

Ezzel egyszerre vége lett a vadászatnak. Valaki befutott a községbe, kocsit hozott s a szerencsétlenül járt szolgabíró beszállították Nagypélre. Hamarosan megjelentek *Deák Zsigmond dr. eleki járási orvos és Papp Tivadar dr. körorvos*, akik beközték Fülöp Lajos sérüléseit. Az orvosok konstataáltak, hogy négy serét hatolt be a szolgabíró testébe. Kettő a balcombjába, egy a lágyékába furódott, egy pedig a szíve táján ejtett a szolgabíró sérülést. A séréteket nem tudták még eltávolítani. Bár a lövés közélről történt, a sérülések nem súlyos természetűek, mert a szolgabíró ruhája megtörte a sörétek erejét.

Az eset híre hamarosan elterjedt a községben, ahol érthető izgalmat keltett. Hogy ki volt a szerencsétlen kezű vadász, aki vad helyett egyik vadásztársát lőtte meg, nem árulják el.

A belényesi választás.

Lukácsiu—Kardos—Gabányi.

Háromszáz csendőr.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 16.

A belényesi választási harc ugyszólván még alig kezdődött meg és máris hasábos hírekre adott alkalmat. Egyrészt *Barta Ferenc* lemondási viszontagságai, másrészt a függetlenségi párt jelöltjének, *Salussinszky Im* ének mással való helyettesítése, azután a lacfalusi lelkésznek, *Lukácsiu Lászlónak* felléptetése adott alkalmat különböző kommentálásokra. Most pedig a nemzetiségi vidékeken szokásos választási atrocitásokról érkezik hír. Mindezekhez hozzájárul, hogy a kerület függetlenségi polgárának egyik elégedetlen frakciója *Gabányi Miklóst* is fel akarja léptetni negyvennyolcas programmal, — noha alig hihető, hogy *Gabányi*, aki a legutóbbi világi választáson a nemzetiségi atrocitásokat alaposan végigélvezte, kedvet kapjon egy máris túlságosan izgatott kerület jelöltségére.

Tudósításaink így hangzanak:

Lukácsiu László, lacfalusi román lelkész, akit a belényesi kerületben román nemzetiségi programmal jelöltek, táviratban tudatta, hogy a képviselőjelöltséget *elfogadja* s legközelebb a kerületbe jön. A nemzetiségi képviselők közül eddig *Suciu János dr. és Vlád Aurél dr.* dolgoznak a kerületben.

A belényesi választókerületben *Lukácsiu*, a nemzetiségi jelölt érdekében erősen izgatják a román falvak parasztságát. A községeket ellepték a román egyetemi haligatók, akik állandóan izgalomban tartják az egyszerű emberek kedélyét. Az izgatás legfőbb eszköze a román nemzeti színű kokárda és ugyanilyen színű szalagok, amelyet nagy mennyiségben osztottak szét a román parasztlakók között.

A diákokon kívül főleg a román papok járnak elől a korteskedésben. Titkos összejöveteleket tartanak éjjel a templomokban, s megesketik az összes román választókat, hogy *Lukácsiu* adják le szavazatukat. A hangulat annyira veszedelmes, hogy a magyarok megtámadásától tartanak.

Erre a fellelésre főleg a belényesi vásár szolgáltatott okot, amely nem mulott el egy

kis csetepaté nélkül. Mikor ugyanis a magyarok a vásárról hazafelé tartottak, a román községekben megtámadták őket s több helyen véres verekedés keletkezett a magyarok és románok között. Három magyar parasztot félholtra vertek.

A román választók között az izgatás elérte a tetőfokát.

— *Most már vége a magyar uralomnak* — hangoztatják uton, utfélen. — *Most már mi leszünk az urak!*

A belényesi főszolgabíró a veszedelmes hangulatra való tekintettel, a választó kerületbe ma 300 csendőr kirendelését kérte. A csendőrök már holnap megérkeznek s azonnal szétosztják őket azokba a községekbe, ahol rendzavarástól tartanak.

A függetlenségi párt jelöltje, *Kardos Árpád* ma kezdte meg körüjrit a kerületben.

A belényesi függetlenségi párt egy küldöttsége tisztelgett *Gabányi Miklós*nál, hogy neki a kerület mandátumát felajánlja. *Gabányi* tudvalevőleg jól beszéli a román nyelvet, ami ebben a teljes oláh kerületben nagy előny egy magyar jelöltre nézve. *Gabányi* szívesen fogadta a küldöttséget, de határozott választ nem adott. Ugy látszik, előbb puhatolódzai akar az iránt, hogy a függetlenségi párt központja mennyire támogatná az ő jelöltségét.

Ég az aranyági erdő.

Sikertelen oltási akció.

Katonaságot kérnek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 16.

Az óriási kiterjedésű, 5500 holdas aranyági *Sulkovszky-féle* erdőbirtokot az elpusztulás veszedelme fenyegeti. Az erdő ma délután kigyulladt s a hetek óta tartó szárazság folytán a tűz rohamos terjedését ugyszólván lehetetlenség meggátolni. A tűz máris olyan méreteket öltött, hogy Aranyág község lakossága teljesen tehetetlenül áll a pusztító veszedelemmel szemben. Miután a tűz elharapódzása folytán nemcsak az aranyági erdő, de az Aradmegye délkeleti részén elhuzódó, hatalmas erdőség is imminens veszélyben van, a közigazgatási hatóságoknak erélyes és gyors intézkedése mulhatatlanul szükséges. Emlékezetes még a tavalyelőtti herkulesfürdői erdőégés, amely napokig tartott s kiszámíthatatlan károkat okozott. Ehhez hasonló veszély fenyegeti most Aradmegye egyik legnagyobb erdőségét is.

A tüzről tudósítónk a következőket jelenti:

Az aranyági *Sulkovszky-hercegi* uradalomhoz tartozó erdő ma délután fél három óraker ismeretlen okokból kigyulladt. Nagyon valószínű, hogy a tüzet a száraz levelek között vigyázatlanul eldobott gyufa okozta, de az sem lehetetlen, hogy a veszedelem gyújtogatásból keletkezett s boszu műve.

A meggyulladt erdő, mely nagyrészt tölgy, cser és bükkfából áll, csakhamar óriási lánggal égett. A tartós szárazság folytán a tűz gyorsan terjedt s élesztéséhez hozzájárult a száraz szél is, amely különösen estefelé igen erősen fújt. A tűz már nagyobb területen pusztított, amikor Aranyág község lakói kiérkeztek s az ol-

táshoz fogtak. Az oltás azonban, noha abban a község minden épkézláb embere részt vett, semmi eredménnyel nem járt. A lángok folytonosan terjedtek s a fojtó füst, amelyet a szél lecsapott, tetemesen megnehezítette az oltási munkálatokat, amelyek tényleg nem is jártak semmi látható eredménnyel. A *Drauc*-ról és *agris*-ről érkező segítség sem használt. Késő estig folyt a munka s a tűz ezalatt olyan arányokat öltött, hogy most már aligha lehet szó oltásról s minden igyekezet csak a tűz elszigetelésére irányul.

A veszedelemről azonnal jelentést tettek a ternovai járás főbírájának, aki viszont telefonice tette meg jelentését az alispáni hivatalnak. Nagyon valószínű, hogy amennyiben a tűz az éjszaka folyamán még nagyobb arányokat ölt, az alispán a katonai hatóságokhoz fordul segítségért, mert ebben az esetben a tűz elszigetelése olyan munkát igényel, amelyet a gazdasági teendőkkal amugy is elfoglalt környékbeli lakosság képtelen elvégezni.

HIREK.

Oh, hadnagy úr!

Egy katonatiszt ismét összekaszabolt egy jámbor polgárt.

Ah, hadnagy úr, rajong önért
Sok lány: egész csapat,
Ah, hadnagy úr, bármerre lép,
Önök minden szabad.
Ön úr a női szíveken
S parancsol sok bakának:
Sokan irigylik, hadnagy úr,
A csillagát magának.

Ön, ha a kávéházba lép,
A civil megremeget:
Ah, hadnagy úr, azt mondhatom,
Ön snájdig egy gyerek.
Kardot visel és tudja jól
Mennyi a század állag, —
Sokan irigylik, hadnagy úr,
A csillagát magának!

Ha kancsalitva öre néz
Egy rongy civil-pasas,
Nem lóg hiába ott önön
A fő fő dísz, — a vas.
És ahol kardot ránt ki ön,
Ott nem segít a bánat,
Ott vér ömlik ki, hadnagy úr,
A csillagát magának!

Ha így folytatja, hadnagy úr,
Ha üt, ha vág, ha szúr,
Maholnap nem lesz egy civil,
Akin nem lesz plezúr.
Untauglich lesz mind, hadnagy úr,
Nem jó lesz katonának:
S egy gondolat bánt engemet,
Miből él akkor majd kegyed, —
A csillagát magának!

—zab.

— **A horvát forrongás.** Budapesti tudósítónk jelenti: A horvát izgatók köréből tendenciózan terjesztették a hírt, hogy *Rakodczay* bán politikai akciója lehetlenné vált. Hogy mennyire alaptalanok voltak ezek a híresztelések, bizonyítja az, hogy a bán egész sereg intézkedéséről van alkalmunk számot adni. Így mint legfontosabb tényéről az új szellemnek kell számot adnunk: *Rakodczay* az izga-

tók legfanatikusabb katonáit, a ki-mult báni kormányzat osztályfőnökeit fölmentette állásukból. A horvát hivatalos lap mai száma már hozza az összes fölmentéseket. Ezzel megindult az irtó hadjárat a pártütők ellen. Ezt az intézkedést az intézkedések egész serege fogja nyomon követni és történnék bármi, de rendet csinálnak Horvátországban. A magyar kormány mindenben támogatja az új bán tisztességes intencióit.

— A király születésnapja. Az aradi róm. kath. plébániai hivatal ezúton teszi közzé az összes hatóságokhoz intézett következő meghívót:

Hivatalos tisztelettel értesitem a tekintetes Hatóságokat, hogy folyó évi augusztus 18-án Ő császári és apostoli királyunk születése napján d. e. 9 órakor, 20-án szintén dicső királyunk Szent István emlékeztére d. e. 9 órakor ünnepélyes szent miséket fogunk az egék Urának bemutatni, melyekre a tekintetes Hatóságokat ezúton tisztelettel meghívom. Arad, 1907. augusztus 16. Zárkövy, Bonifác h. pléb. helynök.

— Zerkovitz Rudolf — a hegyaljai motoros vezérigazgatója. Az *Aradi Közlöny* vasárnapi számában megírta, hogy *Kepes Ferenc*, az arad-hegyaljai motorosvasut igazgatósági megbízottja rövidesen megválk az állásától, amelyet utána vezérigazgatóval fognak betölteni. Az állás betöltésénél — amint azt megírtuk — a vasuttársaság vezetősége első sorban *Zerkovitz Rudolf*-nak, a gyulafehérvári motorosvasut vezérigazgatójának személyét vette kombinációba, sőt megindultak már a tárgyalások *Zerkovitz Rudolf* megnyerése iránt. Ezeket a tárgyalásokat — amint illetékes helyről értesülünk — a tegnapi napon folytatták s egyelőre sikerrel be is fejezték. A hegyaljai motorosvasut vezetősége és a gyulafehérvári vasut vezérigazgatója ugyanis a tegnap Aradon folytatott tanácskozáson megállapította azokat a feltételeket, amelyek mellett *Zerkovitz Rudolf* hajlandó az aradi vállalat vezérigazgatói állását elfoglalni. A tanácskozás eredményét s a szerződési feltételeket a motorosvasut elnöksége már a mai nap folyamán megküldötte a berlini *Hennig, Hartwich és Co.* cégnek, a vasuttársaság elsőbbségi részvényeseinek, mert tudvalevőleg az alapszabályok szerint ezeknek joga a vezérigazgató kinevezése. Valószínű, hogy a berlini cég hozzájárul a társaság elnökségének előterjesztéséhez, elfogadja a szerződési feltételeket és kinevezi *Zerkovitz Rudolfot* a hegyaljai motoros vezérigazgatójának. — Itt említjük meg, hogy a vasuttársaság július havi forgalmi kimutatása szerint a vasut az elmúlt hónapban 58119 utast szállított, 325 utassal többet, mint június hónapban. A július havi bevétel összege személyszállításból 22412 korona 80 fillér — 454 korona 94 fillérrel több mint júniusban és a podgyászszállítás bevétele is 155 koronáról 199 korona 20 fillérre emelkedett. Az átlagos napi bevétel 729 korona volt. A mai napon szabadságra utazott *Lócs Rezső* igazgatósági elnököt távollétében *Schwarz Jenő* dr. alelnök fogja a társaság ügyeinek vezetésében helyettesíteni.

— Arad — Horvátországban. Eddig mindig affelől panaszkodunk, hogy a külföldről hozzánk érkező leveleken igen gyakran borzalmas földrajzi baklövéses vannak s akár célzatlanságból, akár tudatlanságból, de majdnem naponként bekebeleznek bennünket — *Ausztriá-*

ba. Ma ezzel ellentétben egy olyan üzleti levél érkezett Aradra, — amelyet ugyilátszik valami nagy horvátbarát címezhetett meg, mert Aradot egyenesen horvát városnak teszi meg. A figyelemre méltó levél borítékszövege a következő:

Herrn
Hermann Müller
Arad i/Croatien
Hotel Hungaria.

A levél Berlinből érkezett, géppel van írva és klasszikus példája a német alaposágnak.

— *Institőr*is Kálmán balesete. Aradváros volt polgármestere, aki tudvalevőleg szerdán este egy előkelő aradi vendéglőben elesett és súlyosan megsérült, ma már sokkal jobban van. Orvosa, *Bácskay Béla* dr. megállapította, hogy *Institőr*is Kálmán balkarjának alsó karcsonjtja megrepedt s erős kötést alkalmazott a sérült karra, amely valószínűleg csak hetek múltán fog egészen meggyógyulni. A polgármester, bár nagy fájdalmai vannak, nem fekszik, hanem az egész napot egy kereveten ülve tölti.

— Vasuti balesetek. Brádról táviratozzák, hogy *Reit* állomásnál egy tehervonat összeütközött egy személyvonattal. Az összeütközés következtében egy kocsi kisklótt, a tehervonat mozdonya és 9 kocsi megrongálódott. Öt utas kisebb sérüléseket szenvedett. Ugyancsak vasuti baleset történt a *zsolna-várnai* vonalon, ahol egy gyorsvonat ütközött össze egy tehervonattal. Egy utas megsérült, két kocsi pedig megrongálódott.

— A pápai államtitkár és az anarchista Rómából jelentik: *Meri del Val*, a pápa államtitkára ellen ma *Marinóban* nagy tüntetést rendeztek. Az államtitkár egy kollégiumot látogatott meg s mikor szállítására akart hajtani, egy csomó anarchista körülfogta a kocsiját és szidalmazni kezdte. A pápa államtitkárát a rendőrség mentette ki veszedelmes helyzetéből. A rendőrség közbelépésének azonban verekedés lett a következménye, minek folytán egy rendőr súlyosan megsérült, egy anarchistát és több tüntetőt letartóztattak.

— Az evangélikusok aradi egyházgyűlése. Az arad békési ág. ev. egyházmegye tegnap tartotta meg az aradi evangélikus templomban évi közgyűlését. Reggel fél 9 órakor *Khinák Károly* békéscsabai lelkes imája után *Zsilinszky Endre* dr. egyházmegyei felügyelő megnyitotta a közgyűlést, amelyen vele együtt *Csepreghy György* békéscsabai esperes előkölt. A megnyitó beszéd után *Csepreghy György* előterjesztette az egyházmegye évi jelentését, amely beszámol az egyházmegye szellemi és anyagi ügyeiről. Az iskolákról szóló jelentés szerint a nem magyar egyházi iskolákban a magyar nyelv tanítása örvendetes haladást mutat, de a lelkészek és tanítók fizetése nem felel meg az általuk végzett munkának. Ezért állami segély kérése és az 1848: XX. t. e. végrehajtásának a követelése válik szükségessé.

A békéscsabai egyházközség presbiteriuma Erzsébethelyen levő templomában nem engedte meg a magyar nyelvű istentiszteletet. Felebbezés folytán az ügy az egyházmegyei közgyűlés elé került, amely megsemmisítette a csabai presbiterium határozatát és elrendelte a magyar nyelvű istentisztelet megtartását. A határozat ellen csak az *Achim L. András* vezetése alatt jött békéscsabai tót kiküldöttek szavaztak.

— Deák párt alakul? Egyik nem tulságosan megbízható fővárosi estilap jelenti: Balatonfüredről írják, hogy ott, *Dániel Ernő báró* és *Kautz Gyula* részvételével bizalmas tanácskozás volt, amelynek tárgya a régi szabadelvű párt feltámasztása volt. Az értekezlet tagjai szükségesnek mondták, hogy Deák párt néven újra szervezkejenek. A szervezkedés nem nyomul a koalíció ellen. Az értekezlet egybehívója tudomást szerzett, hogy a Deák-párthoz igen sokan csatlakoznának a koalíció tagjai közül is, kivált a koalíciónak ugynevezett szabadelvű árnyalatából, A Deák párt országos szervezését október havában indítják meg.

— Határvillongás. Petrozsényből írják, hogy a román határon ma kisebbszerű összeütközés történt, amelynek egy emberélet is áldozatul esett. Néhány munkás ma a Petrozsény melletti határon megvett erdő kiirtásához fogott, mikor öt román paraszt megjelent és tiltakozott az erdő irtása ellen. Kijelentették, hogy az erdő Romániához tartozik és az ő tulajdonuk. A petrozsényi munkások azonban nem hallgattak a románokra s tovább folytatták az irtást, mire a románok egy munkást agyonlőttek. A gyilkosokat üldözőbe vették, de még elég jókor sikerült elmenekülniök.

— A mária-radnai bucsu. *Radnai* tudósítónk jelenti: A nagyboldogasszony-napi bucsu alkalmából ismét rengeteg számmal keresik fel a mária-radnai zarándokhelyet a bucsusok, különösen Erdélyből és Orsova, Karánsebes vidékéről. A szűk természettel együtt járó pénzhiányt a mária-radnai vásárosok nagyon megérezik az idén. A bucsusok száma tíz-tizenkétezer, míg más, jobb években kétannyi volt.

— Az Angol Bank fölemeite a kamatlábat. A mai nap szenzációs eseménye az, hogy az Angol Bank mai igazgatósági ülésén a hivatalos leszámítolási rátát 4 százalékról 4 és fél százalékra emelte föl. A pénzpiacot nemtalálja váratlanul az Angol Bank ehatározása, mert az angol Ernsolok rehamos áreséséből és Amerika újabb sűrűs pénzkeresletéből következtetni lehetett a mai határozatra. Az amerikai börzéken, akár csak az európai tőzsdéken, óriási a fölfordulás. A törzstök megrendszabályozása és a tulhajtott spekuláció most megbosszulja magát. Az emberek fejüket vesztve dobálják piacra értékeiket és hogy az amerikai tőkésék fölvehessék a sok értéket, kénytelenek az európai piachoz fordulni segítségért. Így elsősorban London aranyát veszik igénybe. Az Angol Bank természetesen védekezik az amerikai táradás ellen és aranykészletének a védelmére léptette életbe a mai rendszabályt, mely súlyos következményekkel fog járni a nemzetközi pénzpiacra. Az Angol Bank ez évi áprilisban szállította le a bankrátát 3 és fél, majd 4 százalékra. Azóta mozdulatlan volt a bank hivatalos kamatlába, sőt májusban szó volt arról is, hogy a bank visszatér a 3 és fél százalékos rátára. Ehelyett most bekövetkezett a pénz megrágitása. A berlini bank természetesen követni fogja a példát, sőt biztosra vehetjük azt is, hogy az Osztrák Magyar Bank fötanácsa is meg fogja ragadni a kedvező alkalmat a pénz megrágitására. A mi nyomoruságos viszonyaink mellett valóságos katasztrófát jelent a pénz újabb megrágitása, melynek súlyos következményeivel jó lesz előreszámolni. Sötét jövő előtt áll a pénzpiac, melynek veszedelmét Amerika tulhajtott spekulációja zudította a világ nyakába. A pénzdrágitás híre a tőzsdéken csak holnap fogja éreztetni veszedelmes hatását, mert a londoni és berlini tőzsdéken kívül a börzék a mai ünnepnap miatt zárva voltak. A hivatalos pénz ára most Londonban négy és félszázalék, Budapesten és Bécs-

bán ötszázalék, Párisban három és félszázalék, Brüsszelben ötszázalék, Amsterdamban ötszázalék, Rómában ötszázalék, Péterváron hétszázalék, Berlinben öt és félszázalék és Newyorkban ötszázalék.

— **Fábry Sándor felmentése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Fábry Sándor dr.-t*, Békésmegye és Hódmezővásárhely főispánját hü és buzgó szolgálatainak elismerése mellett kegyelemben felmenti. A hivatalos lap mai száma ezzel egyidejűleg még két főispán felmentését hozza. Az egyik *Bauszner Guido* Fogarasmegye, a másik *Nagy Jenő* Mosonmegye főispánja. Fábry Sándor dr. helyébe nincs még új kinevezés, Fogarasmegyébe azonban *Szell Józsefet* nevezték ki, míg Mosonba gróf *Derasse János*, a nezsideri járás főszolgabírája kerül mint főispán.

— **Szabdlábra helyezett gyilkos.** Bokszege, június 23-án egy korcsmai mulatozás alkalmával történt, hogy *Palkó Pál* összekapott régi haragosával, *Popa Miklóssal*. Az összeszólalkozás azt eredményezte, hogy Palkó egy hatalmas bottal kétszer fejbevágtatta Popát, mikor pedig ez az ütlegek ellenére is támadni akart, három revolverlövessel megölte. A gyilkost azonnal elfogták, s másnap behozták Aradra, a törvényszék fogházába. Az ügyészség indítványára tegnap foglalkozott a törvényszék vádtaácsa Palkó Pál ideiglenes szabdlábra helyezésének kérdésével. Miután a reá kiszabandó büntetés előreláthatólag nem olyan nagy, hogy szökésétől lehetne tartani s miután Bokszege rendes foglalkozása és lakása van, a vádtaács elrendelte azonnali szabdlábra helyezését.

— **Halálozás.** *Feichthaler Márton* aradi kereskedő tegnap, 15-én délután fél hatkor elhunyt. Temetése holnap délután négy órakor lesz a Tökölly Imre-utca 31. számú gyászházából.

— **A selyemfiu boszuja.** *Vingárdól* jelenti tudósítónk: *Miskovics Mitru* földműveslegény *Kornya Lina* odavaló bábaasszonyt, kivel három év óta vadházasságban élt, tegnap agyonszurta. Miskovicsot végzetes tettére az vitte, hogy az asszony néhány héttel ezelőtt ráunván, otthagyta és a ruhákat, melyeket ő vett a legénynek, elvette tőle. Hiába könyörgött Miskovics, az asszony hajthatatlan maradt. Elkeseredésében tegnap délben megleste az asszonyt és mikor épen egy üzlethől kilépett, eldúzta kését és három helyen oly súlyosan megsebesítette, hogy a szerencsétlen asszony fél napi kínlás után sebeibe belehalt. A legény a gyilkosság után önként jelentkezett a hatóságnál, ahol letartóztatták.

— **Eljegyzés.** *Papp József* eljegyezte *Mácsán Miluska* kisasszonyt Aradon.

— **Felrobbant ház.** Rómából írják: Az *Aversa* című szociálista ujság tervezett népünnepélyének egyik legérdekesebb momentuma a hatalmas tüzijáték lett volna, amelyet azonban aligha fognak megtartani. — A tüzijáték részére egy épületben felhalmozott rakéták tegnap felrobbantak s légberöpitették magát a házat is. A szerencsétlenség következtében három ember meghalt, hat pedig megsebesült.

— **Vesztett ebek és macskák garázdálkodása.** Déváról táviratozzák, hogy a nagy hőség következtében a vestett ebek és macskák az egész város területén rendkívül elszaporodtak. A város tanácsa ezért a napokban rendeletet bocsátott ki, amelyben az ebek és macskák irtása iránt intézkedik. A vestett állatok eddig 17 embert martak meg. Tegnap a nagy piacon egy vestett macska garázdálkodott, amely 8 embert mart meg addig, amíg elpusztítani sikerült.

— **A csikszeredai vasuti katasztrófa.** Csikszeredáról jelentik: A szerencsétlenség színhelye borzalmas látványt nyújt. A sinek jódarabon fel vannak szaggatva, a töltés oldalai pedig tele vannak az összetört vasuti kocsik romjaival. A pálya helyreállításához hozzáfogtak s vasárnapra már ismét helyreáll a forgalom. A szerencsétlenség okának kiderítése végett ma reggel *Jármái* kolozsvári üzletvezető egy bizottsággal különvonaton a helyszínére utazott. A vizsgálat valószínűleg több napot fog igénybe venni. A csodával határos, hogy a szerencsétlenségnek több áldozata nincsen. *Berger Károlyné*, a szerencsétlenségnek egyetlen halottja, egy keszthelyi gazdasági akadémiai tanár felesége. *Bergerné* látogatóban volt Csikszeredán s utolsó útja alkalmával a ghimesi szorost akarta megnézni. Férje, *Berger Károly* nagyobb zuzódásokat szenvedett. *Bergerné* holttestét ma felboncolták. *Miklós Sándor* fűtő és *Gál Tamás* mozdonyvezető szintén súlyosan megsérültek.

— **A gyilkos pásztorfiu.** Máramaroszigetről táviratozzák: *Timár János* borsai községi bíró a Magura nevű havason ílos legeltetésen érte *Stetko György* 20 éves pásztort, akit ezért megfenyegetett. A büntetéssel való ijesztgetés anynyira kihozta sodrából a suhancot, hogy a 60 éves bíróra rohant és kesével fején és mellén 20 szurást ejtett. A bíró azonnal meghalt. A gyilkost letartóztatták.

— **Hegedüs Ármint vizsgálati fogsága.** *Hegedüs Ármint* bünperének főtárgyalásán az a kellemetlen meglepetés érte, hogy tíz hónapi vizsgálati fogságából csupán 7 hónapot számítottak be neki a büntetésébe. Miután a főtárgyaláson vizsgálati fogságának meghosszabbításáért felfolyamodást jelentett be, a bírói ítélettel a vizsgálati fogság beszámítása iránti reményeiből alaposan kiábrándított fogoly ma ügyvédje: *Sugár Jenő dr.* útján visszavonta felfolyamodását. Ennek közvetlen oka az, hogy elakarta kerülni, hogy ügyének érdemleges elintézése nagyobb halasztást szenvedjen.

— **A külváros gyujtogatója.** Nehány héttel ezelőtt, amikor özv. *Bogya Flórisné* Illés-utcai házának teteje leégett, *Bogdán Péter* azt a hirt terjesztette *Illés Mihály* szemétkihordóról, hogy ő a gyujtogató A gyanúsítás érzékenyen sújtotta a szegény embert, aki ellen egy aradi fuvaros még feljelentést is tett a rendőrségen. A megindított nyomozat azonban semmi terhelőt sem tudott *Illés Mihályra* bizonyítani s a rendőrség megszüntette ellene az eljárást. *Illés Mihály*, hogy magát rehabilitálja, ma *Bogdán Péter* ellen rágalmozás, a fuvaros ellen pedig hatóság előtti rágalmozás címén feljelentést tett az aradi kir. büntető járásbírószágon.

— **Pályázat a nagybuttyini albirói állásra.** A buttyini járásbírószágnál megüresedett albirói állásra kiírt pályázat holnap jár le. Eddig öt pályázó jelentkezett, akik közül a legérdemesebbet a jövő héten terjeszti fel *Fábián Lajos dr.*, a törvényszék elnöke az igazságügyminiszteriumhoz a kinevezés kieszközölése végett.

— **Elveszett aranyóra.** Elveszett egy női aranyóra rövid láncsal, a Béla-tértől a vasutig vezető uton. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül *Schweidel József-utca 1. szám* alatt. 1993

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll. cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházat, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, svábok** ellen leghatásosabb *Vojtek és Weisz* nál. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Aradmegyei pénzhamisítók a nagyváradi tábla előtt.** Érdekes ügyben itélkezett tegnap a nagyváradi kir. tábla. Egy egész csapat vádlott volt beidéztve, akik közül azonban csak négy jelent meg. Azzal voltak vádolva az aradmegyei, déznai emberek, hogy nagy összegű hamis pénzt hoztak forgalomba s ezt ők maguk gyártották, Bécsből hozatott hamis présekkel. Az egyik vádlott különféle büntények miatt már huszonhat esztendő telt a fegyházban. Az elsőrendű vádlottat, *Pintye Jánost* *Suciu János dr.* orsz. képviselő védte. A vád és védelem meghallgatása után az elsőrendű vádlott büntetését a tábla hat hónapról egy évre emelte fel. *Józsa Jóca* nyolc hónapi büntetését helybenhagyták, míg *Pintye Jánosné* *Márkus László dr.* jogi érvekben gazdag, hatásos védőbeszéde után, kire a törvényszék hat hónapot szabott, jogerősen felmentették. *Segesváry László* büntetését a tábla hat hónapról egy évre emelte fel.

§ **Esküdtszéki tárgyalások.** Az esküdtszéki tárgyalások szeptember 2-ikán kezdődnek s egy héten belül valószínűleg véget is fognak érni. *Donáth Sándornak*, az Eötvös-utcai hitvesgyilkosnak ügye ez alkalommal sem fog tárgyalásra kerülni, mert *Donáth*, aki tulajdonképpen öngyilkossági kísérletet követett el, állandóan betegeskedik. Eddig három ügyet jelölt ki tárgyalásra a törvényszék. Ezek a következők: *Flureas Petru*, *Miklós Simea*, *Nyámez Miklós* gyilkosság büntetésének kísérlete, özv. *Marosán Lázárné* szül. *Todora Gefra* szemlaki asszony gyilkosság büntetésének kísérlete, *Brinda Antonie* szándékos emberölés büntetésének kísérlete.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 16.

Míg július hónap nélkülözöte nyári jellegét, augusztus kárpótolja az elmaradt meleget.

A nagy hőség helyett üdvösebb lenne, ha az ég csatornáit rövidesen megnyílnának; a tengerire még kedvező lenne.

A gabonaüzlet szezonbeli élénksége lassan indul meg.

A hozatal fokozatosan nagyobbodik. Mintegy 3500 mm. gabona került ma eladásra. És pedig:

Buza 10 80 ig.

Tengeri 6.20.

Névleges jegyzés:

Rozs 7.80—8.

Árpa 6.80—7.

Zab 6.70—90.

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, augusztus 16.

Kínálat és vételkedv korlátolt, 5 fillérrel olcsóbb árak. Amerika ¼ magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza októberre	11.49—11.50	11.43—11.44
Zab októberre	8.28—8.29	8.20—8.21
Rozs októberre	9.36—9.37	9.28—9.29
Tengeri 1908 májusra	6.85—6.86	6.76—6.77

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény 631.50

Magyar hitelrészvény 731.25

Osztrák-magyar államvasúti részvény 643.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

O. M. (Arad). Vasárnapi számunkban közölni fogjuk.

Lisztes. Köz helyek. Milliószer jól meg irt dolgok rosszul megírva. Más kifogásunk nincs.

R. R. R. (Szeged.) Az eset olyan kis jelentőségű és lényegtelen s amellet olyan érdektelen is, hogy nem érdemes a nyomdafestékre. Nem közöljük.

Egy érdekelt. (Ternova.) Más lapok híreinek megcáfolását nem ta tjuk feladatunknak. Nagyon köszönjük szives elismerését és meleg sorait, de ezen régi elvüinktől még ezek kedvéért sem térhetünk el.

Gsászárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. — Elsőrangú kén-szulfid gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hölgy-, szensavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

99 *Az igazgatóság.*

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 16. —

Fehér Kereszt-szálloda. Bauer Mór dr. ügyvéd Budapest. — Urbak Lajos dr. ügyvéd Budapest. — Véber Oszkár mérnök Budapest. — Györi Imre tisztviselő Budapest. — Aman Ferenc birtokos Zombor. — Polgár Mihály fakereskedő Zimony. — Hartl József fakereskedő Zimony. — Hámor Emil fakereskedő Budapest. — Kárász D. hivatalnok Várpalota. — Bick Rezső gyáros Bécs. — Szenes Károly kereskedő Temesvár. — Miski Sándor kárbeeslő Temesvár. — Nogál György tanító Zalatna. — Veiner Sándor és neje Szeged. — Cséri Sándor tart. hadnagy Budapest. — Mihalovics Dezső százados Szeged. — Vágner Henrik gyáros Bécs. — Fisch Alfréd utazó Budapest. — Philipp Richard utazó Budapest. — Delfin Samu utazó Budapest. — Schwarz Richard utazó Budapest. — Herczog Ferenc utazó Budapest. — Weisz Herman utazó Budapest. — Munk Adolf utazó Budapest. — Rosenberg Emil utazó Budapest. — Weiszburg Dezső utazó Budapest. — Steiner József utazó Budapest. — Hevesi Gyula utazó Budapest. — Jung János utazó Bécs. — Mayer Károly utazó Bécs. — Somló Manó utazó Bécs. — Faragó Adolf utazó Bécs. — Funkelstein B. utazó Bécs. — Hoffmann Kálmán utazó Bécs. — Lang Miksa utazó Nagyvárad. — Seidner Sándor utazó Nagyvárad. — Pollák Ede utazó Kremsier. — Rechnitz Ernő utazó Debrecen.

Központi szálloda. Handler Dávid gyáros Budapest. — Tauber Sándor mérnök Budapest. — Lusitsky János mérnök Losonc. — Lázár Szilárd áll. főnök és neje Bánhegyes. — Grosinger János és neje Ujvidék. — Vidor Alfréd kereskedő Budapest. — Ehrenwald Vilmos fakereskedő Lippa. — Mészáros Jenő tanár Temesvár. — Schön Illés kereskedő Budapest. — Burkhard Richárd igazgató Budapest. — Lorsety Henrik mérnök Budapest. — Hajós Bálint ev. lelkész Gyula. — Kovács Dániel tanító és neje Békéscsaba. — Bárdy Ernő lelkész Mezőberény. — Szeberényi Lajos ev. püspök Békéscsaba. — Lusztig Vilmos fakereskedő Budapest. — Bruder Albert kereskedő Budapest. — Deutsch Lipót kereskedő Budapest. — Doray Tivadar bányagazgató Verespatak. — Hanzel Károly bányagazgató Verespatak. — László Jakab kereskedő Szeged. — Vajda József kereskedő Szatmár. — Stefanescu Péter hivatalnok Pitești. — Csiky Mihály körjegyző Alvácsa. — Horvacsónszky Richard igazgató Kisjenő. — Reiter Lajos hivatalnok Ágya. — Goldner Gyula gabonakereskedő Budapest. — Bonta Miklós tanuló Vale. — Kormossa Miksa kereskedő Nürnberg. — Pap Cornél jogász Szászváros. — Borson Olympia artista Brassó. — Kemény Zenó ügyvédjelölt Nagyvárad. — Havas Bertalan kereskedő Budapest. — Lucz Antal kereskedő Szeged. — Kalmár Herman kereskedő Budapest. — Herz Ignác fatermelő Budapest. — Einsfeld Gyula fatermelő Budapest. — Földes Béni kereskedő Budapest. — Czirják Zsolt titkár és neje Fogaras. — Huppel Emil kereskedő Budapest. — Luhanek Vince kereskedő Temesvár. — Hevedle Lajos kereskedő Budapest

Vass-szálloda. Linhardt Nándor utazó Bécs. — Kleszt Emil utazó Prága. — Czirják M. dr. tisztviselő M.-Zombor. — Florinka Péter cipész Brád. — Hámor Emil hadnagy Budapest. — Papp János dr. ügyvéd Budapest. Fabel József motorvezető Hátszeg. — Szűs Herman utazó Budapest. — Schenk Á. utazó Budapest. — Schön Sándor utazó Budapest. — Varju Imre gazda Bánkut. — Holtzer József szabó Cegléd. — Kinel Bernát utazó Bécs. — Bagel Lajos utazó Bécs. — Vörös Lajos gazda Cegléd. — Horn József gazda Kis Márton.

NYILTTER.*

Limbeck János 4a 11a

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Ozv. Feichthaler Mártonné szül. Pachta Anna a saját, ugy az aulirottak nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szeretett és felejthetetlen jó férj, illetve testvér, nevelőapa, após, vő, sógor, nagypapa és rokon

Feichthaler Márton,

kereskedőnek,

f. évi augusztus hó 15-én, délután 1/2, 6 órakor, életének 56 ik és boldog házasságuk 6 ik évében történt jobblétre szenderültét.

Az Istenben boldogult drága halott földi maradványai augusztus hó 17-én, délután 4 órakor fognak Tököly Imre (Halász) utca 31. számú házban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szentmise a boldogult lelki üdvéért augusztus hó 19-én, délelőtt 9 órakor fog a főt Minorita-ayák szent egyházában az egék Urának bemutatattani. Arad, 1907. augusztus 16 án.

Áldás emlékére!

Ozv. Kummer Istvánné szül. Feichthaler Mária, nővere.	Ozv. Juhász Istvánné szül. Pachta Mária.
Pachta Oszkár, Kovács Antalné szül. Pachta Izabella, nevelt gyermekei.	Aczél Sándorné szül. Pachta Julia, Pachta Menyhért, ifj. Pachta József, sógorai és sógornői.
Kovács Antal, veje.	Kummer Anna, Kummer Mariska, Kummer Károly, Kummer Pista unokahugai és öccsei.
Pachta József, apósa.	Kovács Magdolna, Kovács Annuska, unokái.

1991

Nyilatkozat.

Félreértések kikerülése céljából kijelentem, hogy a **Farkas Streicher J. cégnek Farkas Ábrahám ur nem tagja.** A hirdapokban ezen tényállással ellenkező közlemények tehát csak tévedésen alapultak.

Farkas Streicher J.,

1995

zálogüzlet-tulajdonos.

Mikádó-kertben

ma és a következő napokon:
nagy varieté-hangverseny.
1-ső rendű olasz művész-csoport által
4 hölgy. 4 ur.

Stella de nápoli

olasz nemzeti kosztüm.

Zene, ének, tánc, solo, duette, grand és a többi.

Csakis szigorú családi műsor.

Szabad bemenet.

1992

Kezdeté este 8 órakor.

Vasárnap d. u. 5 órakor.

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedése

Aradon, Weitzer János-utca.

Arad városi és Arad-Temes megyei telefon 517.

Egy

nyolcadárért

olvasható minden új és szenzációs könyv rögtön a megjelenés után. Ezen új könyvet, ha már öten olvastak

félárért bárkinek eladjuk.

Semmiféle betét biztosíték vagy kötelezettség nem kívántatik.

Jelenleg legújabb magyar könyvek:

	Bolti ár helyett 1/3 ár	
Wilde Oszkár Dorian Gray arc-képe	4 —	—50
Lavedan: Az ágy	2 —	—25
Ambrus Zoltán: A Berzsenyi lányok tizenkét vőlegénye	4 —	—50
Guthi Soma: A vén kopó	2 —	—25
Csicseri Orosz Adrienne: Rómadiadala. Keresztény szociális regény	2 —	—25
Csicseri Orosz Adrienne: Bozóthy Nóra grófnő	1:50	—19
Ambrus Zoltán: Solus eris	4 —	—50
" " Törpék és óriások	4 —	—50
" " Őszi napsugár. — A gyanu	4 —	—50
Pekár Gyula: Vitézi Románcok	4 —	—50
Molnár Ferenc: Az ördög	2:50	—32
Böhme M.: Egy tévedt nő naplója	4 —	—50
Spaits Sándor: Mandzsurián át kózákokkal. — Az orosz-japán háboru története	8 —	1 —
Jászay: Új magyarország felé	2:50	—32
Heltai J.: Nyári rege	2:50	—32
Malonyai D.: A Csák nemzetség	2:80	—35
Rudnai: Felső-bükki kuria	8:50	—44
Lengyel L.: Egy leány története	2:50	—32
Upton Sinclair: Posvány amerikai irányregény	4:50	—63

Német könyvek:

Böhme: Dida Ibsens Geschichte (folytatása: A tévedt nő naplójának.)	4:80	—60
Wilde O.: Ein Haus aus Äpfeln der Granate	2:40	—30
Wilde O.: Betrachtungen	2:40	—30
" " Der glückliche Prinz	2:40	—30
" " Dorian Gray	3 —	—38
" " Gedichte	2:40	—30
" " Weisheiten	1:20	—15

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében

267

Arad, Weitzer János-utca.

Arad városi és Arad-Temes megyei telefon 517.

Városi hirdetések.

24175—907.

Versenyárgyalási hirdetmény.

az Arad és a vár közt létesítendő állandó jellegű Maroshidnak a vele kapcsolatos egyéb létesítményeknek biztosítására.

Az összes munkálatok 3 főcsoportra oszthatnak; úgymint:

1. A hid alépitménye a vele kapcsolatos biztosítási munkákkal.
2. A hid vasszerkezete, pályaburkolata, lámpa oszlopok, s vezeték tartók.
3. A feljárók építése, burkolása a vele kapcsolatos lépcső, vámbáz építés, sorompó, korlát szállítás és csatornázási és a próbaterhelési munkálatok.

Ezen munkák mindegyikére külön-külön teendő meg az ajánlat.

1. A szabályszerűen kiállított ajánlat, lepecsételt borítékban melyen az ajánlat tárgya megjelöltetett, 1907. évi szeptember hó 23-án déli 12 óráig Aradváros polgármesteri hivatalába küldendő.

Elkésve érkezett, vagy táviratilag, telephonon bementett ajánlatok el nem fogadhatók.

I. Az 1. és 3. főcsoportra vonatkozó ajánlatoknak a következőket kell tartalmazniuk:

1. Az ajánlathoz a kiadandó minta felhasználásával részletes költségvetés csatolandó, melybe az egységárak, költségtételek az ajánlattevő által leirandók és a költségvetés végösszege kiszámítandó.

2. Azon egységárak, amelyek a hidfőknek és pilléreknek a tervezetnél (legfeljebb 10 m-el mélyebbre terjedő alapozása esetében, a teljesen elkészített alap m³-e után, a tervezett mélységen aluli alapozásért fizetendő. Ezen egységárak, amelyek 2—2 méterenként változható értékkel és külön a hidfőkre; — és pillérekre adhatók meg, az ajánlati költségvetésbe irandók be.

3. Az ajánlati költségvetésbe beirandó azon m³-kénti egységár, mely a tervezethez képest elmaradó alapozásért levonandó lesz, azon összegből, amely akkor volna fizetendő, ha a tervezett alpmélységek be nem tartatnának.

II. A 2. főcsoportra vonatkozó ajánlat tartalma:

1. A vasszerkezetnek legnagyobb, megfizetendő súlyát és vasszerkezetért métermázsánként fizetendő egységárát.

2. A kocsit és kerékhárító járdá aszfaltburkolatáért szerződés 4. §-ának 3. pontja értelmében fizetendő általános összeget, megjegyezvén, hogy a burkolat alzatának esetleg vasból tervezett részét az 1. alatt megadandó súlyba beszámítandók.

3. A lámpaoszlopokért a szerződés 4. §-ának 2. pontja értelmében fizetendő darabonkénti árat.

4. A vízcső elhelyezésének egységára fm-ként veendő fel olyképp, hogy a cső anyagát kivéve a burkolat és cső lebontása s felszerelése befoglalassék. A cső anyagot a város adja.

5. Az ajánlathoz csatolandó és vasszerkezet általános elrendezését feltüntető vázlat rajz (oldalnézet, alaprajz, keresztmetszet) a pályaburkolat és alzatának elrendezését, anyagát és méreteit feltüntető rajz és a lámpaoszlopok alakját, anyagát és szerkezetét feltüntető legalább 1:50 léptékű rajzok.

Az 1. és 3. csoportra vonatkozó ajánlatba megjelölendő továbbá, a falazathoz alkalmazni szándékolt kövek származási helye, s tartalmaznia kell mindegyik ajánlatnak azt a nyilatkozatot is, hogy a szerződés a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi minister ur által jóváhagyott tervezetét és annak kiegészítő részeit képező terveket, a szerződés tervezetét, műszaki leírást és részletes feltételeket, valamint a helyi viszonyokat ajánlattevő teljesen ismeri és az összes feltételeket magára nézve kötelezőknek ismeri.

6. A sajátkezüleg aláírt ajánlatban kiteendő az ajánlattevőnek vagy ajánlattevőknek neve, illetve nevei, a polgári állás, a lakhely, az ajánlattevő cég neve bejegyzett cég részéről csatoltatván a hitelesített cégjegyzési kivonat is.

7. Az ajánlat benyújtását megelőzőleg Aradváros főpénztáránál készpénzben vagy óvadékképes papírokból a kikiáltási összegnek 5%-os azaz öt százaléka, mint bánatpénz leteendő és ennek megtörténtét igazolandó elismervény az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadatik, tartozik az erre szóló értesítés vétele napjától 8 nap alatt az általa megajánlott összeg 10%-a azaz tíz százaléknak megfelelő összeget biztosítékul letenni, illetve bánatpénzét ezen összegre kiegészíteni s ennek megtörténte után a szerződést aláírni.

Ha ezen határidő alatt a biztosítékot le nem tenné és a szerződést alá nem írná, letett bánatpénze minden bírói közbenjárás nélkül a város tulajdonába megy át s a munka kiadása iránt a város közönsége szabadon rendelkezik.

Az ajánlattevő ajánlataikkal azok benyújtására kitűzött naptól 6 azaz hat hónapig marad kötelezettségben s ezen idő alatt ajánlataiktól vissza nem léphetnek.

8. A város közönsége fentartja magának a jogot arra nézve, hogy a beérkezett ajánlatok között bármelyiket tekintet nélkül az ajánlati összeg nagyságára indokolás nélkül akár elfogadhatta, akár visszautasíthassa, esetleg egészen új versenyárgyalást tartani; az ajánlattevők nem követelhetnek kárpótlást azért, mert ajánlatuk el nem fogadott.

Az el nem fogadott ajánlathoz csatolt bánatpénz vissza adatik.

Az ajánlattételhez szükséges minták s tervek, helyszínrajz a városi pénztárnál lefizetendő 40 koronáért, a nyugta felmutatása ellenében a városi mérnöki hivatalnál kaphatók.

Arad szab. kir. város tanácsának 1907. évi augusztus 13-án tartott üléséből.

A városi tanács.

426—907. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke f. évi augusztus hó 21-én reggel 8 órakor a városháza földszinti tanácstermében a következő ingatlanokat adja bérbe nyilvános árverésen:

1. A Szárazér medre között levő vizállásos terület 3 évre évi bér 10 korona.

2. Az Orovil és Uj-utcák mellett levő gáji üres telek 6 évre, évi bér 30 korona.

3. A szárazér mellett levő Neuman-féle árok 3 évre, évi bér 10 korona.

4. Stupin és Stupin rét 98²²⁷/₁₁₀₀ hold 6 évre, évi bér 17 korona 20 fillér holdanként.

5. Versenytér 1—46. szám 19⁴¹⁶/₁₁₀₀ hold 3 évre holdanként 45 korona 60 fillér.

6. Wertlog rét 6 évre 32⁸⁵⁶/₁₁₀₀ hold, holdanként 14 korona 02 fillér.

7. Verseny-téri 16²⁹⁵/₁₁₀₀ hold 3 évre, holdanként 37 korona 40 fillér.

8. Balta Mika dülő 73¹⁷⁸/₁₁₀₀ hold, holdanként 22 korona 10 fillér 6 évre.

9. Nagy kaszáló dülő 6 évre 100 hold, holdanként 38 korona.

10. Gombár-rét 86⁸⁸⁶/₁₁₀₀ hold, 6 évre holdanként 16 kor. 20 fill.

11. Libás dülő 49⁷⁹⁶/₁₁₀₀ hold 6 évre, holdanként 37 kor. 60 fillér.

12. Rochel János tanyájához vezető ut 8⁷⁹³/₁₁₀₀ hold 3 évre, holdanként 18 korona.

13. Nagy legelő 11⁹⁰⁴/₁₁₀₀ hold, 3 évre holdanként 34 korona 60 fillér.

14. A radnai ut mellett legutóbb kiépített védőtöltés szakasz 88⁷/₁₁₀₀ négyzetöl 3 évre, évi bér 16 korona.

15. A vasut melletti 1 hold 6 évre, évi bér 21 korona.

16. Orovil dülő 4⁰⁷¹/₁₁₀₀ hold 3 évre, bérösszeg évente 151 korona.

17. Gáj szerb-utca 6—7. szám 3 évre, évi bér 42 korona.

18. A Választó-utca sarkától védőtöltés 2. számú telek végéig mintegy 300 négyzetöl, évi bér 10 korona, 3 évre.

19. Az Orovil- és kut-utcák mellett fekvő 2⁵⁵⁸/₁₁₀₀ hold 3 évre, évi bér 36 korona.

20. Gáj külvárosban fekvő kut-utcai üres telek 3 évre, évi bér 14 korona.

21. Balta Mika II. számú 80⁶⁰⁰/₁₁₀₀ hold 6 évre, évi bér holdanként 20 korona 02 fillér.

22. Az Ujterem-utcában levő Sina-féle üres telek 1 évre, évi bér 8 korona.

23. Gombár rétnék Csizmadia György tanyája körül elterülő részéből 12 hold 3 évre, évi bér 16 korona 20 fillér holdanként.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokból.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1907. évi augusztus hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

7105—1907. tkvi sz.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az aradi ipar és népbank r. t., mint jelentkező, úgy Péterffy Antal ügyvéd aradi, továbbá Thodorovits Péter világosi és végül Kaufmann Sándor aradi lakosok, mint esatlakozónak kimondott végrehajthatóknak, Konrad Márton ujanáti lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 1060 korona, 337 korona 80 fillér, 488 korona és 625 korona tökévelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Aradmegye Ujpanát községében fekvő, az ujanáti 180 számú tjkvben A. + 4. sor. (345—346/a.) hrszám alatt felvett 171. számú ház, udvar és kertre az árverést 1200 korona, ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb

megjelölt ingatlan az 1907. év szeptember hó 6. (hatodik) napján délelőtti 9 órakor Ujpanát község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 120 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Arad, 1907. évi július hó 18-ik napján.

Aknay,

kir. tszéki bír.

1989

APRÓ HIRDETESEK.

Dinnye termésemet

kizárólag a szabadság-téri piacon árusítatom. Minden dinnye 0 jegy-gyel van ellátva. Orody Nándor.
1960

Igen jó

cantalup és turkesztán dinnye, ugyszintén rózsa krumpli, paradicsom kapható, kívánatra házhoz szállítatik. Régi vágóhid melletti Eötvös-tanyáról.
1979

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedésében Arad. 361

Szeptember 1-ejére

keresek lehetőleg a belváros közelében egy csinosan butorozott világos szobát. Ajánlatokat szoba jellegével a kiadóhivatalba kérek.

Uri házból való 8—14 éves

tanuló fiuk Fóthi Nándor nyug. m. kir. főerdész családjánál (Aradon, Lipót-utca 4/c. sz. alatt), szigorú felügyelet és kellő gondozás mellett, teljes ellátást nyerhetnek.
1985

Ház eladás!

Magyarádon, a község ház szomszédságában egy uri ház, elköltözés miatt jutányos árban eladó.
1986

Tonke biharmegyei községben

járásbirósággal, nagy környékkel

egy üzlethelyiség

a legszebb helyen, rőfös férfitávnak

azonnal kiadó.

Évi bér 280 ft.
Tudakozódní Schwimmer Ignác-nál, Nagyszalonta.
1974

Motor-kerekpár,

használt állapotban, 3—4 lóerős Puch-féle gyártmány, oldal kocsi-val olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.
1984

Kerpel Izsó

könyvkereskedésében minden könyv- és zenemű-ujdonság raktáron van. Jutányos alkalmi vétel. Könyvtárak olcsón való berendezése. Egész könyvtárak vétele. Kerpel Izsó könyv-, zenemű- és papirkereskedése, antiquariuma, kölcsönkönyvtára és zenemű kölcsönző intézete Aradon.
1921

Árverési hirdetmény

csődtömegbeli követelések eladására. Vb. Kohn Farkas kereskedő, medgyes-bodzási lakos csődtömegében, a még behajthatlan könyv-kivonati és egyéb követelések, a csődválasztmány ide vonatkozó határozatához képest eladás útján értékesítetnek és pedig:

I. 87 tételbeli könyv-kivonati követelés 5961 K. 21 f. tőke hátralékkal; és

II. 7 tételbeli egyéb követelés 746 K. 971 álladékkal.

Az elértékesítés útja: zárt ajánlati árverés.

Az I. tétel alatti könyv-kivonati követelésekre egy összegben, a II. alatti egyéb követelésekre pedig tételenként külön-külön ajánlandó meg a vételár.

A zárt ajánlatok 1 kor. bélyeggel ellátva és 100 kor. bánompénz

csatolása mellett alulírott tömeg-gondnoknál (Arad, Boros Beni-tér 10 sz. a.) folyó évi szeptember hó 2-án déli 12 óráig adandók be, s azok eredménye fölött a csődválasztmány ugyanazon napon d. u. 3 órákor, a csődválasztmányi elnök dr. Mittler Izidor ügyvédi irodájában (Arad, Forray-utca) tartandó ülésében határoz, fentartva magának, hogy a beérkezett ajánlatok bármelyikét elfogadhassa, vagy valamennyit visszautasítsa s az árverést a megjelent versenyzőkkel szóbelileg folytathassa s esetleg a kérdésbeli követeléseket más módon értékesíthesse.

Az eladandó követelések kimutatása s az azokra vonatkozó perés egyéb ügyiratok, valamint az árverési feltételek egyéb része. alulírott tömeggondnoknál, a mai naptól kezdve, előzetesen megtekinthetők.

Arad, 1907. évi augusztus hó 16
Szathmáry Gyula.
1933 ügyvéd, csődtömeggondnok.

Ügyes

divatáru segédet

keresünk,

ki a kirakat rendezésben is járatos

Rosenblüh H. és Társa.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Mollnak védjegyét és aláírását tünteti fel.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomor-bajok, testi bántalmak, gyomorgörös és gyomorhév, rögzött székrekedés, máj bántalmak, vértolulás, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házi szer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Moll feliratu ónozattal elzárva van. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, fuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermek és felnőttek okszerű bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1.80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-v djejjel van ellátva. — Főszéküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

3971

Vidéki megrendeléseknaponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ARPAD gyógyszerészeknél.

Megérkeztek

1990

Hámory-féle

nemes faju sárga és görög

DINNYÉK

Kapható:

Hámory-gazdaságnál,

Deák Ferenc-utca 3., az udvarban.

Egy jó házból való

fiu

tanoncnak, azonnali belépésre felvétetik.

Klein Márton

vegyeskereskedésében

Buttyiban.

Esetleg egy

kezdő segéd.

Földes Kelemen

orvosi laboratoriuma

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomortartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és hugykőképződmények, nemi szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és korszöveti vizsgálatokat mér-sékelt díjazásért.

Váci és nagyenyedi fegyházban kötött harisnyák.

ROSENBLÜH H. TÁRSA

a nyári idény befejezése előtt a még fennmaradt

mosó anyagok és különböző maradékoknál

ujabban nagy árleszállítást eszközöltünk.

Rendkívüli alkalom igen olcsó áron a legjobb árut venni.

Rosenblüh H. és Társa.

Váci és nagyenyedi fegyházban kötött harisnyák.